

BITVA O POLSKO

Martin Skála

Nejsou študáci jako študáci a nejsou demonstrace jako demonstrace. V Polsku to všechno má časové i místní souvislosti, které současným událostem dodávají zcela mimořádný význam. Škůdce číslo jedna polského národa sedí toho času v Berlíně a jmenuje se Walter Ulbricht. O profilu tohoto člověka, který v druhé polovině dvacátého století vyplácí svým pohraničnickům prémie za odstřelování lidí, bylo toho už dost napsáno a je zbytečné cokoli přidávat. Walter Ulbricht dobře ví, že může vládnout jen se sovětskými tanky za zády, politicky a vojensky podpírán sovětským blokem. A spojení s Ruskem vede přes Polsko.

Mezinárodní souvislosti jsou tedy jasné. Sovětský svaz má své zájmy v Německu a Pankow k těmto zájmům pilně přidává své vlastní. "Socialistická" diplomacie vybudovala legendu o tom, že Polsko je ohrožováno německými územními požadavky. Tato legenda právě dostala značnou ránu projevem spolkového ministra zahraničí Brandta v Norimberku. Dostala už pár ran předtím, ale stále žije, s umělelo výšivou v cévách. Během let tato legenda rozmělnila rozleptala demokratický odkaz polského Října 1956. Pravděpodobně také rozežrala charakter Wladysława Gomułky; jinak by byl musel už při nejmenším dávno odstoupit, nemohl-li jinak přemoci stalinisty v čele polské strany, která se ještě stále nazývá sjednocenou dělnickou, ačkoliv je stranou aparátčků a pařenistů frakčních skupin (nechybí stoupenci předsedy Mao!).

Když, v říjnu 1956, Gomułka vyhnal dogmatiky, své bývalé vězňatele, od vesla a Chruščeva, který přijel vyhrožovat, postavil před hotovou věc. Pravda, zdaleka nedal lidem všechno, co si přáli, ale něco přece. Během doby přišel do Polska západní tisk; byl volně v čítárnách k dispozici v době, kdy v sousedním Československu bylo čtení svobodného tisku téměř něčím trestným. Poláci začali jezdit do ciziny a slavný polský odboj proti okupantům byl aspoň částečně rehabilitován. Mnoho dalších projevů liberalisace v zemi bylo vidět, v politice i v hospodářství.

Tento vývoj byl však zastaven. Kým a kdy přesně, dá se zatím těžko posoudit. Polskem proběhlo osklivé tažení proti intelektuálům, spojené s ostudnými politickými procesy. Vyhrotilo se negativní stanovisko politbyra a vlády vůči katolické církvi a jejím vedoucím představitelům, polskému episkopátu. Pak přišla spojenecká smlouva s Ulbrichtovým režimem, která měla postavit hroz nově, pružné zahraniční politice spolkové republiky. Polské politbyro si dokonce vynutilo podobnou smlouvu i s Československem, ačkoli v Praze už tehdy měli Novotný a spol. svých starostí dost a celou myšlenkou nebyli nijak nadšeni. Polsko se dostalo na cestu rudé reakce; politbyro vede zemi zkratkami metodami do politického otroctví a hospodářské propasti.

Události v Československu Varšavu doslova vyděsily. Kdyby Gomułka chtěl pokračovat ve své politice z roku 1956, mohl se stát okamžitě spojencem Alexandra Dubčeka a jeho liberálního křídla v KSČ. Ale vedení polské strany nechťelo anebo se prostě bálo, těžko říci, co z toho víc. Polský temperament je trochu ostřejší než český; možná, že páni ve Varšavě cítili, že tentokrát by se jim to mohlo vymknout z ruky. V každém případě se rozhodli pro tvrdý kurs. Jakká to byla politická chyba (i z jejich vlastního hlediska), to poznají její časem, možná že dokonce dost brzy.

Polskou censuru připravil o nervy dávno zesnulý Adam Mickiewicz; postavila se na ochranu zájmů carského Ruska a polského národního básníka prohlásila za agenta sionistů. To se k sobě až příliš dobře hodí, poněvadž je známo, že carská ochranka (tajná policie) pronásledovala sionisty jak jen mohla, a kde nebyli, tam si je vy-

SLOVA O DEMOKRACII NESTAČÍ

SMRKOVSKÝ: POTREBUJEME I NEKOMUNISTY

Komunistická strana Československa se odvažuje pod vedením Alexandra Dubčeka na nové, odvažné cesty. Nesporně dělá významné kroky ve směru obnovení demokracie, kroky, jakým je především obnovení svobody tisku a projevu. Jak upozornil náš velký českoamerický básník a spisovatel Josef Martínek v "Amerických Listech" z 20. března t. r., dopustili bychom se nesmírné hlouposti, kdybychom se jí snažili klást překážky a činit nesnáze právě v této chvíli; zvítězí-li v Československu demokracie, bude to i naše vítězství; naproti tomu komunistická strana Československa musí ještě velmi tvrdě bojovat, aby svůj nový směr uhájila před svými stalinistickými sousedy: Ulbrichem, Gomułkou a dalšími. Proto by sotva bylo na místě, kdybychom byli příliš netrpěliví a nespokojili se zatím jen tím, že řekneme, co by měla komunistická strana podnikat, aby skutečně Československo učinila opět demokratickým státem.

Nový člen předsednictva Ústředního výboru komunistické strany Josef Smrkovský měl krátký rozhovor s redaktory "Svobodného slova", v němž především řekl, že "demokratisační proces v Československu pokračuje a má takovou hromadnou podporu, že návrat zpět anebo ohrožení toho, co se podařilo prosadit, nepřichází v úvahu." Tím lépe. Řekl však také to, že "sebelepší myšlenky a slova o demokracii a humanitě by byla málo platná, kdybychom byli na konci roku chudší než na začátku". Správně, kromě starostí o demokracii musí tu být především starost o uspokojení hmotných potřeb nejširších vrstev obyvatelstva; ve velkých a větších městech dát jim především byty. To se může stát velmi rychle, zlikviduje-li komunistická strana, resp. vláda všechny zbytečné úřady a dá místnosti, v nichž tyto úřady většinou spaly (a v nejlepším případě přepisovaly oběžníky KSČ a vydávaly je za své, jak přiznal jeden z kraj. odb. funkcionářů) lidem těsnícím se v komůrkách menších než vězeňské cely. KSČ pracuje teď o

myšlela. No a posuďte sami, zda může být pro sjednocenou dělnickou stranu závažnější příklad než ochranka cara - Gosudara!

Polští studenti si dovolili mít jiný názor. Nepovažují cara za představitel sovětského státu. Nepovažují Misławiewce a jeho "Dziady" - předky, protože - za sionistické, ale nepovažují také sionisty za nepřátele lidstva. Naopak, považují antisemitismus, ať skrytý nebo veřejně hlášený, za stejně nestoudný jako každý jiný druh rasismu a navíc v Polsku, v zemi Oswiecimí a Treblinky, za zvlášť nepřijatelný. Rozvádět blíž, co si studenti myslí o carech a o představitelích SSSR, přesahovalo by rámec tohoto článku.

Studenti se rozhodli, sdělit své názory veřejnosti, stávkami a demonstracemi. Gomułka odpověděl projevem v televizi a brutálními zákroky policie. Cítí se tak pevný a silný, jako se cítil ještě nedávno soudruzi Hendrych, Novotný a Šejna. Zapomněl, že se upsal důlu, když se zastává Ruska proti polskému lidu a když vsadil na kluzkou a falešnou kartu antisemitismu. Poláci vědí, jaký byl Hitlerův a Eichmannův vyhlazovací plán: že Židé byli jen první v řadě na Ukrajině a Poláci měli dojít hned potom. Právě Gomułka by mohl dobře vědět, že násilím polský lid nezlomí. Může nejvýš přivolat vznik nového odboje; tak jako se národ jednotně, pod znakem bojujícího Polska, postavil proti nacistickému gubernátorovi Hansi Frankovi a jeho pochopům, postaví se i proti všemu gubernátorům nového dohým, ať z Pankowa, z Kremle nebo z varšavského ÚV.

novém akčním programu, na nějž jsme právem zvídaví - doufáme, že se tam bude mluvit i o bytové nouzi. Pozoruhodné bylo, že závěrem řekl Smrkovský také to, že "očekává spolupráci všech upřímně a poctivě smýšlejících lidí na jeho plnění, protože jeho realizace nemůže záviset jen na komunistech. Akční program bude sice programem strany, ale v zájmu všech a pro všechny!"

I když v duchu demokratisace mělo jít o program vlády a nikoli komunistické strany, protože strana může být duchem vlády, ale vládnout má vláda, v níž i v dnešním Československu jsou zastoupeny kromě komunistů ještě další dvě strany, Smrkovský tu říká správně, že co se bude dít, závisí nejen na komunistech, ale i na nekomunistech. A závisí-li budoucnost Československa i od nekomunistů - a o tom nemůže nikdo pochybovat - pak by mělo být právě v zájmu komunistické strany samé, aby se dostalo nekomunistům patřičného zastoupení ve všech vládních a administrativních orgánech od shora až dolů. Do toho se zatím KSČ nechce, jak svědčí fakt, že stará vláda sice již odstoupila, ale v nové vládě, které předsedá Oldřich Černý, mají nekomunistické strany zase jen dva ministry, jako měly dříve. V celku vzato nezáleží na jejich počtu, ale na tom, co budou ve vládě prosazovat a jakou autoritu si vytvoří. Tomáš G. Masaryk byl sám, avšak jeho autorita vyvažila stovky poslanců a za celé vládě.

KONEČNĚ I "KANADSKÝ SLOVÁK" SPOKOJEN

DUBČEK SMIRUJE SLOVÁKY A ČECHY, ČECHY A SLOVÁKY

Alexandr Dubček, Slovák, který zametá v Československu železným koštětem, si získal už nejednou velkou zásluhu, nyní si však přisvojuje jednu z největších: dává dohromady Čechy a Slováky, Slováky a Čechy, a to nejen tam doma v Československu, ale i tady v zahraničí, v exilu. Sotvakdo by byl očekával, že uspokojí i vydavatele "Kanadského Slováka", ale je to skutečnost. V čísle ze 6. dubna "Kanadský Slovák" píše: "Pod odstranění Novotného sa ústa Slovákov otvorili. Slovenská tlač zverejňuje krivdy, popáchané na Slovákov Novotným a českým komunistickým režimom."

Po tomto zjištění, které se rovná vysvědčení, že Alexandr Dubček, nejen odstranil největšího nepřitele jak Slováků tak Čechů Antonína Novotného a jeho pochopy, ale že zároveň obnovil svobodu slova a tisku, Kanadský Slovák tlumočí slovenské požadavky, také tento:

"Slováci žiadajú úplnú rovnoprávnosť v spoločnom štáte na princípe ROVNÝ S ROVNÝM . . ."

Češi jen mohou uvítat, přeji-li si Slováci, aby Slovensko získalo částečně společného státu zřejmě na podkladě federálního a rovnosti. O tom se sice za dané situace rozhodne na Slovensku, ale Češi nemají příčiny, aby nerespektovali přání, které vysloví slovenský národ. A také tady v exilu netouží Češi po ničím, než po bratrské spolupráci se všemi Slováky. Uznává-li však "Kanadský Slovák", že slovenští komunisté, především v osobě Alexandra Dubčeka, nezradili slovenský národ, ale staví se za jeho práva, nevylučují-li tedy komunisty, (alespoň komunisty dubčevského typu) z národa, neměli by vylučovat z národa ani ty Slováky, kteří v exilu spolupracují s Čechy a mají své vlastní názory, třebaže nejsou tyto názory vždy shodné s míněním "Kanadského Slováka."

Článek jehož autorem je Andrej Brezovský, říká v závěru mimo jiné také toto:

Dě. Nový prezident, gen. L. Svoboda by však alespoň nemusel provokovat občany řeční, že teď, když obyvatelstvo projevilo komunistické straně důvěru, není žádné "oposičnické strany" zapotřebí. Cím méně bude pan prezident Svoboda veřejně mluvit, tím spíše se zapomene na jeho úlohu v únoru 1948.

Dokud zůstane v Československu svoboda tisku a projevu - začíná se tam rozvíjet i svoboda spolčovací, v několika krajích se na příklad obnovuje Sokol bez ohlášení úřadům a bez čekání na povolení - význam politických stran není tak ožehavý. Občané mají možnost vyjádřit své názory v tisku a rozhlasu a i největší nepřítel demokracie si dá velký pozor, aby se o jeho "činnosti" nepsalo v novinách. Mimo to i obě existující nekomunistické strany mohou udělat práci za dvacet stran, budou-li skutečně pracovat, t. j. tlumočit lidu. Je tedy na komunistické straně, kolik odpovědnosti si chce ponechat a o kolik se chce podělit s nekomunisty.

Nášim přesvědčením je, že čím více politických stran bude pracovat na obnově Československa, hospodářském, politickém i kulturním, tím více lidí se zúčastní této práce a tím bude tato práce úspěšnější. Je mohou všechny usilovat jen o jedno: zabezpečení obyvatelstva hmotně i duchovně, je snad zřejmé každému, a proto ani komunisté se nemusí obávat, že by se někdo snažil je vytlačit ze spolurozhodování.

František Třešňák

SOYEZ LE BIENVENU, M. TRUDEAU!

Nous sommes fiers et heureux que le parti gouvernemental canadien ait trouvé son nouveau chef et en même temps son futur premier ministre en l'honorable M. Pierre Elliott Trudeau, parce qu'il est, sans doute, un homme d'état habile et aussi, parce qu'il est un Canadien de l'origine française.

M. Trudeau nous apporte la solution à la "question" du Québec. Comme Canadien-français il favorise un Canada bilingue, ce qui est absolument juste et nécessaire, mais ce que peu de personnes veulent aborder. M. Trudeau ne sera pas content de laisser le bilinguisme comme idée abstraite car il tiendra à l'incorporer à la vie canadienne. Cependant bien qu'il essaie de faire du Canada un pays de deux langues, il essaiera de la même façon d'assurer que le Canada reste une patrie, unie et unique. Il se peut que nous parlions deux langues, mais nous ne sommes qu'une nation. Ceci est une conviction ferme de M. Trudeau, comme c'est la nôtre.

Et puisque celui-ci est un des problèmes des plus pressants aujourd'hui, nous, les Canadiens d'origine tchèque et slovaque félicitons le Parti Liberal d'avoir nommé M. Trudeau leur chef. Nous félicitons aussi M. Trudeau d'avoir gagné les élections et en même temps, nous nous félicitons nous-mêmes d'avoir M. Trudeau comme l'homme qui aura la tâche importante de se charger de nos besoins publics.

Nos Voix

A CRIME OF ALL OF US

We are shocked The slaying of Rev. Martin Luther King was such a brutality that it could be compared to the slaying of the late President John F. Kennedy only. Whether done by one person or it was a well prepared plot of enemies of civilization, the murder itself and the riots in dozens of cities which followed that American society is sick, dangerously sick, and this both in its "white" and its "coloured" parts. We know very well the terrible story of "white" discrimination against the Negroes, their exploitation and oppression, a story which still did not find its end. However, the demonstrations, the marches, the riots, the work of snipers hidden on the roofs, and the looting cannot be approved by anybody. They show a terribly low level of the black people just as murdering of them shows not a less terribly low level of the white ones. Let the Negroes rebuild their own homes on the basis of a sort of a "Marshall plan": the nation will invest as much in it as the Negroes will invest in the form of labour. Let them learn to value their homes. Next time they will think first before they burn them. On the other hand the United States should become a country where one and the same law is valid in south, north, west or east. There is only one justice and not fifty or fifty one of them. To discriminate against any people, to oppress them or even murder them should be made a crime punished everywhere in the United States with the most severe punishments. And let everybody who calls himself "cultured" or "civilized" help to educate the whole American nation. Let the United States begin a new chapter of life: a chapter of non-violence, love, cooperation and safety for everybody whatever the colour of his or her skin may be. As long as this will not happen, America has scarcely a title to be called a civilized, cultural society.

ft

publiky, gen. dr. Milana Štefánika. Rečником bude velvyslanec Jar. Šejnha, účastník Štefánika z I. světové vojny. V umeleckom programe vystúpi Sally Birkett, Oskar Moravec, Van Carol Feglan a Felix Bederka. Manifestačná účasť všetkých krajanov bude dôkazom dôstojných osláv 50. výročia založenia krásnej a nám tak drahé vlasti — demokratickej Republiky Československej.

ŠTEFÁNIKOVE OSLAVY

Čsl. národné združenie, odbočka Toronto, pripravuje na nedeľu 5. mája o 8. hod. večer v Masarykovej Hale dôstojné oslavy 49. výročia tragickéj smrti prvého ministra národnej obrany Československej re-

ZA ČS. CESTU K SOCIALISMU

Dr. Radomír Luža
Tulane University

Po květnu 1945 a únoru 1948 pád Antonína Novotného a nástup nového vedení KSČ v lednu t. r. se stal nejvýznamějším předělem našich současných dějin. V roce 1945 hrozné dědictví války a nacismu přivedlo převážnou většinu českého a slovenského národa k přesvědčení, že je nutno řešit praktické problémy a otevřelo nové perspektivy spolupráci mezi socialisty a komunisty. Přes hluboce rozdílná stanoviska mezi oběma stranami došlo ke shodě v řadě aktuálních problémů. Poválečná spolupráce odpovídala nejen nové mezinárodní pozici CSR, ale byla i výrazem aspirací lidových mas tuzemských po vybudování lepšího a spravedlivějšího společenského řádu. Společný boj proti německým okupantům vytvořil mocnou lidovou oporu demokratické a socialistické platformě, jejímž - byť i nedokonalým - výrazem byla i koncepce Národní fronty. Úzká spolupráce čs. sociální demokracie a KSČ, jež charakterizovala pokvětnové období až do voleb v r. 1946, se hlavně opírala o požadavek znárodnění bank a velkého průmyslu. Sociální demokracie první přišla s konkrétními návrhy na znárodnění, které byly uskutečněny v říjnu 1945 za plné podpory KSČ a souhlasu ostatních stran.

Ve vedení sociální demokracie vcelku do podzimu 1947 převládá názor, že válečná spolupráce velmocí bude pokračovat, a že se KSČ rozhodla pro spolupráci a soutež. Únorové události dokázaly prázdnotu této téze. Oficiální propaganda u nás pak tvrdí, že únorový převrat byl nutný k zabránění pokusu reakce se zmocnití moci. Tato v podstatě stalinistická verze čeká stále ještě na revizi.

Po znárodnění většiny průmyslu a bank antagonismus mezi kapitalismem a socialismem u nás nebyl tak ostrý jako u ostatních zemích. Základním problémem celé etapy 1945 - 1948 v Československu byla otázka specificky československé cesty k socialismu, zda je totiž možno zachovat a prohlubovat politické a občanské svobody při budování socialistické společnosti. Dnešní komunistická historiografie uznává, že i KSČ až do poloviny 1947 zastávala myšlenku spolupráce s ostatními stranami, a že Únor byl důsledkem nové stalinistické linie, které se muselo vedení KSČ podříditi, ane tedy vědomým cílem pokvětnové politiky KSČ. Únorový převrat byl čs. odrazem nové mezinárodní situace po založení Kominformu, na kterou KSČ neměla v podstatě vliv, a nebyl diktován vnitřním vývojem v republice.

Čs. sociální demokracie až do krajnosti pokračovala ve snaze spolupracovat s KSČ. Věřila, že to je v zájmu státu a socialismu. Únor dokázal světu tragické konce této politiky.

ODOBOČKA ČSNS V OTTAWĚ

Poslední oslava 28. října byla čteně navštívena a průběh byl velmi zdařilý.

Dne 9. března jsme měli v Campaign sálu hotelu "Holiday Inn" vzpomínkový večer narození T. G. Masaryka. Po zahájení předsedou Odběčky následovala panelová rozprava na námět: "Masaryk - tvůrce Čsl. Republiky." Pod řízením Dra. J. A. Boučka promluvil Dr. M. Krupka a Dr. J. V. Rímek. Rozpravy se účastnili mnozí členové. Byla věcná a konstruktivní. Bylo nás tam přes 50.

Pro rok 1968 chystáme bohatý program, abychom důstojně oslavili 50. výročí trvání státu.

Ing. Otto Bruck

Opuštění myšlenky Národní fronty a slepé podřízení stalinistické politiky pak přímo vedly KSČ k zavedení stalinismu a k dnešní vážné hospodářské krizi, kdy se snižuje životní úroveň našich pracujících uprostřed světové prosperity. Dnes se ale i v KSČ ožívají hlasy, které se ptají, zda Únor byl skutečně optimálním řešením, a zda se nemají převzít mnohé metody a elementy specificky čs. demokratické cesty k socialismu z let 1945-1947. Důsledná likvidace stalinismu, modernizace našeho hospodářství a možnost pronikavého zvýšení životní úrovně našeho lidu jsou úzce spojeny s možností návratu k politické linii 1947-1947, která by přivedla politiku KSČ v souladu s objektivní situací doma i ve světě.

Návazání na období 1945-1947, kdy se formovaly specificky československý model socialismu, přivádí změny ve třech hlavních oblastech. Realizace zásad česko-slovenského dorozumění na základě Slovenského národního povstání odstranění vážné překážky z minulosti a přispěje k upevnění republiky, jejíž existenci musíme všichni hájit jako největší výdobytek moderních slovenských a českých dějin.

Nová Národní fronta umožní zavést demokratické mechanismy a uplatnit myšlenky moderní demokracie a socialismu.

Zásady nového řízení národního hospodářství opírající se v podstatě o diskuse z let 1945-48 a o stav současné hospodářské vědy budou konkretizovány.

Obnovení Národní fronty na nové kvalitativní rovině, kdy se jí vrátí její původní úloha z let 1945-47, nejen že může otevřít veliké perspektivy pro náš stát, ale i zmobilizuje iniciativu našich pracujících a přispěje tak k vytvoření všestranně rozvíjející socialistické společnosti. Československo se tak může stát výkladní skříní demokratického socialismu. Skutečnost, že není jedinou odpovědnou čs. politika, který by neuznával zahraniční koncepci presidenta Dr. Edvarda Beneše, založenou na smlouvě se SSSR, jenom zdůrazňuje akční jednotu všech politických sil a tím i významné postavení naší republiky.

UDÁLOSTI V ČESKOSLOVENSKU

(Praha) Nastoupená cesta k liberalizaci bude i nadále pokračovat, tak se vyjádřil nový vedoucí KSČ Dubček na poradě komunistů v Dražanech. Dubček se vrátil do Prahy, aniž by přijal pozvání východoněmeckých kolegů. Důvod je jistě patrný: rozkol a různost názorů. V soukoll východního bloku začíná povážlivě škripat Bojkot Rumunu, rebelské řeči Nicolae Ceaucescu ještě během trvání porad, nepřítomnost hlavy Bulharska Todoru Zivkova. Zda se, že dnes už není v moci Sovětů dát událostem jiný směr než kterým se ubírají.

(Praha) Římsko-katolické chrámy v CSR byly minulou neděli přeplněny věřícími, kteří si přišli vyslechnout čtení z pastýřského listu, žádajícího ukončení náboženského útaku a navrácení kardinála Josefa Berana tam, odkud byl komunisty násilně odvolán. Současně byl přečten otevřený dopis vedoucímu UV KSČ A. Dubčekovi o útisku, zavedeném za éry Novotného, který vzdor všeobecným reformám i nadále trvá. V dopise se rovněž žádá o propuštění biskupů a kněží, bezprávně uvězněných od roku 1950 a obnovení řádů. Pastorem, biskupem Františkem Tomáškem, který zastával funkci katechetský list byl sepsán administrátorem J. Berana po dobu posledních tří let.

(Nitra) Přes tisíc vysokoškolačků z Nítry zaplnilo z pátku na sobotu 16. 3. noční ulice města a vyjádřilo svou podporu úsilí o demokratizaci života v CSR. Pochodový průvod vysokoškolačků se setkal s velkými sympatiemi obyvatelstva. Manifestace byla ukončena kolem druhé hodiny ráno na nitranském hrade.

(Praha) V sobotu dne 16. 3. promluvil ve velkém sále Slovenského domu paní Králová, zapisovatelka vojenských procesů v letech padesátých. Její výpověď o zvrstvěch, napáchaných vyšetřujícími orgány 5. oddělení MNO, vedeným nopraveným B. Reicinem, se setkala s velkým ohlasem.

(Praha) "Život za život, oko za oko, zub za zub. Těmito slovy bible začínají svůj článek v pražském Svobodném slově ze dne 17. 3. M. Tonin a P. Krása. Článek se týká z větší části velkého množství dopisů, docházejících redakci ze všech koutů země, žádajících spravedlivý trest pro ty, kdo se provinili na neviných. Neumíme žádné promlčení, končí článek.

(Ostrava) 16. 3. se sešel krajský výbor Čs. strany socialistické Severomoravského kraje na mimořádném zasedání, při němž zaujal stanovisko k současnému dění a událostem. V konečném usnesení se praví, že členové krajského výboru jednoznačně podporují všechny pokrokové proudy a chtějí budovat demokratickou socialistickou republiku, ve které budou hájeny základní demokratická práva všech občanů. Žádají pro všechny členy politických stran rovný a spraved-

livý přístup ke státním, veřejným, odborovým i hospodářským funkcím, a to i k funkcím vedoucím. Totéž platí pro přístup k veřejným sdělovacím prostředkům. Usnesení dále podporuje všechny změny volebního zákona, jež by přispěly k ještě větší demokratizaci voleb.

(Praha) V budově ÚV KSČ byla dne 16. 3. porada, při níž pražští Junáci "Psohlavci" trvali na zřízení autonomní organizace Junák, která by byla samostatnou součástí federalizovaného ČSM nebo jeho nástupnické organizace.

CO JE S DR. I. P.?

Před časem jsme přinesli na jedné z našich stránek zprávu o tom, kdo byl údajným původcem Manifestu čs. spisovatelů, a kdo se skrýval za iniciálami I. P. Byl to, jak víme, dr. Ivan Pflaff, historik, a že byl zatčen.

Co se tedy stalo s dr. Ivanem Pflaffem?

Podle novinových zpráv, které došly v posledních dnech naší redakci, zodpověděl otázku spisovatel a dramatik Pavel Kohout při jednom z televizních pořadů poslední doby. Kohout uvádí:

"Především by nám měla bezpečnost sdělit, kdo je jeho (manifestu) údajným autorem, označeným jako dr. I. P., kterého zatkla už minulou zimu a dosud s ním nebylo zahájeno soudní řízení. Domnívám se (!!) i dnes, jako jsem to napsal ve svém zářijovém G. Grassovi, uveřejněném v hamburském Die Welt, že je falsum, i když vystihovalo atmosféru své doby (!). Znáte přece situaci u nás: copak by se dala utajit akce, pod níž se podepíše tři sta osob? Jsem ovšem pro to, aby byl manifest publikován, neboť nemá smyslu tvrdit veřejnosti o něčem, že je to falzifikát, když není současně seznámována s jeho obsahem. Voláním o pomoc do světa jsme si naši situaci vyřešit nemohli, k tomu jsme si museli najít jiné prostředky. Patřil mezi ně i sjezd spisovatelů, který se stal hlasitým výrazem tendencí této společnosti a signalizoval vlastně předem i tendence lednového zasedání. Pokud lehdejší první tajemník ÚV KSČ (rozuměj Novotný, pozn. red.) řekl při slavnostním vyřazování vojenských akademiků, že byl "sjezd spisovatelů součástí kampaně, organizované a financované ze zahraničí proti oslavám 50. výročí VRSR (rozuměj Velké říjnové soc. revoluce, pozn. red.)", pak poslední události u nás takové tvrzení dostatečně vyvracejí. Dostali jsme se do paradoxní situace, že tyto "ze zahraničí organizované živly" jsou dnes v Praze a zástupce "doma organizovaných" pravověrných sedí v New Yorku . . .

(Jmenovaný byl již propuštěn.)

KURSY ANGLIČTINY

Je na denním pořádku, že každý nový přistěhovalec od prvního dne v Kanadě počítá se školou angličtiny (chodí se 6 hodin denně a zato svobodný člověk dostane 35 dolarů za týden). Je to jistý příjem v době, kdy se novému přistěhovanci zdá, že práci ve svém nebo příbuzném oboru bez znalosti angličtiny těžko najde. V mnohých případech vehementně uplatňuje "nárok" na denní kursy angličtiny, aby pak za měsíc, za dva, zjistil, že zatímco on studoval a pobíral těch 35 dolarů, jiný krajan v podobném oboru nejen pracoval, ale i v pracovním prostředí vlastně pochytil víc angličtiny a víc technických slov než on v denní škole za celých 6 měsíců. Co je horší: ten přítel si vydělával 90 dolarů týdně a pořídil si už lecos. Student se tedy rozhodne, že školy nechá a zapomené, že jeho místo ve třídě je předplaceno federální vládou až do konce kursu. Dotyčný pomáhá aby docházelo k případům, že třída začala s 30 studenty a skončila s pěti! Je tedy jasné, že pokud si někdo nechce utáhnout opasek po celou dobu trvání kursu, neměl by ani začínat. Měl by začít pracovat a chodit do večerních kursů angličtiny. Za 10 měsíců bude mít v kapse o celých 2.000 dolarů víc. Zkušenosti ukazují, že skoro každý může v Kanadě dostat práci ve svém nebo příbuzném oboru, pokud za tím jde a využije všech spojení, které za krátkou dobu prostřednictvím známých získá. Řada firem netrvá na znalosti angličtiny; stačí čeština nebo slovenština a velkou výhodou má ten, kdo se dorozumí německy a pod. Prvních 100 anglických slov je velkou výhodou a řada našich lidí je už má než sem přijedou (využili dobu čekání na kanadské vízum). V této souvislosti je třeba také konstatovat, že nárok na 35 dolarů týdně má jen ten, kdo během posledních tří let byl výdělečně činný a který skončil školu před více než 12ti měsíci.

Žadatel o zápis do denních kursů angličtiny musí být také součástí pracovního trhu t. j. musí být bez práce a hledat práci. Pokud se týče zaměstnání během posledních tří let: někteří úředníci ministerstva pracovních sil a imigrace v Kanadě žádají písemný doklad o školním vzdělání a o zaměstnání a naši lidé mají dost nesnází s vysvětlováním, že si podobné doklady sebou nemohli přinést. Potíž je také v tom, že třídy v různých střediscích jsou plné a žadatelé je přebytek, nový žadatel tedy musí čekat, než nová třída začne a po tu dobu roste jeho nejistota.

Vzpomínka na Jana Masaryka se bude konat 26. dubna 1968 v Sokolovně v 8 hodin večer. Promluví dr. K. STEINBACH. Pořádá Dámský Odbor.

Ivan Herben

Listy z Kalifornie

List čis. 20. Jak se dělá v Kalifornii jaro.

Ačkoli nejsem Karel Čapek, nazval jsem tuto reportáž: "Jak se dělá v Kalifornii jaro." Ale snad mrtvý genius odpustí obyčejnému reportérovi, který je si vědom, že nemá ani Čapkov talent, ani jeho zářivě opojný sloh: proto ví, že každý švec se má dížet svého kopyta a psát podle toho, jak mu zobák narostl.

U nás ve střední Kalifornii se začne dělat jaro v pokoji na kobereci . . . ale ouha, už bych to byl spáchal! O tom koberci chci psát až za chvíli.

Nikoli studium psychologie, a tím, že už skoro sedmdesát let pozorují lidi - a za své novinářské dráhy jsem jich poznal víc, než mi bylo milo - vidím, že v povaze každého člověka jsou určité dávky zlomyslnosti. Jeden víc, druhý méně, ale koneckonců jsme všichni zlomyslní. Já se k tomu přiznávám dobrovolně a současně ujišťuji čtenáře, že den co den moje zlomyslnost prodělává opravdové hoddy, když se dívám na americkou televizi. Zatím co my ve střední Kalifornii máme jaro - sice trochu zimouřivé jaro - vidím každou chvíli na televizi zasněžený New York, jindy hlavní město Washington, pak zas Boston, Cleveland,

Chicago a jak se všechna ta města ve východní části Spojených států jmenují. O Kanadě ani nemluví. Ne nadarmo jsem žil přes 16 roků v New Yorku a vím, co to je, když má člověk automobil zaparkovaný před domem - ale automobil se podobá ohromné sněhové kouli. Třebas tři - čtyři neděle s ním nemůžete pohnout, dokud nastane důkladná ohleba. Tož na to se dívám se zlomyslností sobě vlastní na televizi a nikdy nepomenu podívat se pak oknem na svou lesní zahradu, která hýří květy . . . Je to záhava zlomyslná, ale je to zábava. Taková vysoká duchna sněhu má ovšem také svoje půvaby, ale my jsme tu ve střední Kalifornii měli po mnoha a mnoha letech hrst sněhu, a to jen na nejvyšších kopcích.

Jak se tedy dělá v Kalifornii jaro? Na Nový rok. 1. ledna jsem seděl na sluníčku na své verandě a byl jsem v pravém slova smyslu obyspán nejrůznějšími druhy motýlů. A za pár dní po té začne údobí deštů. Prší celý den a celou noc. Někdy zas jen chvílemi, ale panáčku! To jsou subtropické sloučky! Než doběhnou z domu k svému autu před domem, mám plné polobotky vody a jsem promoklý na

kůži! Po několika takových deštích změní Kalifornie tvář, jako by se dala od hollywoodského maskéra přemaskovat ze staré, vetché babičky na mladici. Stráně, které jsou 10 až 11 měsíců v roce žluté travou, spálenou nemilosrdným sluncem a vypadají, jako by byly posypány srovným práškem, ty stráně se přes noc zazelenají. Dívám se na ně ze svých oken a vidím, že po třech takových deštivých dnech jsou jako hrál a pasou se na nich ohromná stáda kravek.

Ale teď se vrátíme k tomu koberci. V Kalifornii začne jaro tehdy, když mi černý francouzský pudlík začne linat. A protože mu to jde pomalu, rve si celé trsy černých chlupů stěla - a já musím den co den elektrickým vysávačem z kobereců ty chlupy odstraňovat. Můj pudlík ovšem není sám. Já totiž také línám a každý den se hrozím toho, jakou hrst vlasů jsem si ráno vyčesal. Tak vlastně kalifornské jaro začne v pokoji a v koupelně. Jde to jako ruku v ruce: Jak my začneme s pudlíkem linat, přestane padat jehličí z mých slíčených borovic, pod nimiž se tulí můj dřevěný domek.

O lidech, kteří mají nebezpečně citlivý sluch, nebo si dokonce vymýšlejí, že "slyší trávu růst". Nechej se chlubit nemám tak dobrý sluch a ne neslyším, ale za to mám oči k vidění a mohu odpřísáhnout před každým soudem, že

denně vidím, jak ta tráva roste. Jako by ji neviditelné ruce nějaké vily povytahovaly ze země. Každý den nejméně o půl centimetru, neli o víc. A zrovna tak začnou rozkvétat stromy.

Další projev jara na našem Montereyském poloostrově je v tom, že k večeru nám přestanou jeleni proměnovat po ulicích a okusovat na zahradách květiny. Loni mi sežraly celou zahradu, letos to nebylo tak zlé - ale kdybych nebyl poslušen zdejších zákonů, mohl jsem mít za zimu nejméně dvacet jelenů, zabíjících autem, když se mi proměnovali před domem a odmítali vyhnout se mi. Ale! Na to jsou tu vysoké tresty, pokuty i kriminál, když vám jelen vběhne pod auto a vy to okamžitě nehlásíte policii, která si zabitého jelena odveze. Proč se máte mít dobře vy, když se chce mít dobře policajt? A proč by také jeleni v této sezóně chodili do města, když na stráních se pasou společně s kravami, s koni a s ovce.

Sotva se zazelená tráva, rozkvětou žluté keře, o nichž nikdo neví, jak se jmenují a jsou považovány za býlí. A nad nimi zazáří zlatové žlutokorunou mohutných mimóz. To ovšem nejsou neudrživé keřičky. Jak jsme na ně byli zvyklí v Evropě, ale veliký stromy - heč, já mám jeden na zahradě - vzrostlé a urostlé jako velký jablčný štěp nebo košatá třešeň. A tak je Carmel

najednou, skoro přes noc, celý žlutý.

Musím však po pravdě přiznat, že letos se nám počasí vykolejilo tak dokonale, že v prvních dnech ledna jsme měli tři noci tak silné mrazy, že většina květů - ba i mladých stromků - pomrzla. Proto letos nekvetou kaktusy a všelijaké subtropické květiny, jejichž jména jsou mi neznámá. Ty zpravidla kvetou červeně - pod zlatově žlutými mimózami.

Abych se znovu dovolal Karla Čapka, vzpomenu toho, jak si už roku 1924 se ve svých "Anglických listech" posmíval Angličanům, že každý hovor zahajují větou o počasí. Zrovna takové je to u nás na Montereyském poloostrově. Jenže letos už i ta konverzace se vyšínula z kolejí. Lidé nezačínají hovor počasím DNEŠNÍM, ale otázkou: "Taky vám letos všechno zmrzlo na zahradě?" Jednou jsem už napsal, že v Carmel jezdit si na paštu pro dopisy, je velká společenská událost. Ještě v prosinci minulého roku tam stávaly hloučky babiček a vyměňovaly si buď zprávy nebo kuchařské recepty. Letos tam stojí zase v hloučkách a jedna druhé a všem dohromady vypočítávají, co všechno jí na zahradě zmrzlo.

Jo, to je i v Kalifornii riziko tak časného jara!

Nakupujte u našich inserentů!

LITERÁRNÍK

Vychází jako občasná příloha Našich hlasů

NEŽ ZAČNETE ČÍST

Na začátek bychom rádi poděkovali. Pochopení to nejsou jen slova, ale hlavně činy. Tedy díky Vám, vydavatelé Našich Hlasů, že mohl narodit se náš Literárník, který dnes poprvé dostáváji čtenáři do rukou.

Doufáme, že už název říká, že jde o něco jiného. A my opravdu máme v úmyslu něco jiného dělat. Něco co už vlastně dávno je, ale co tu chybí. O co nám jde? Odpovědi káž by vám byla všechna slova, která dnes a snad i v budoucnu budete mít možnost na těchto místech číst. Jsme mladí a třeba nezkušené, ne třeba nás však omlouvat, to co vidíme, vidíme svýma očima, to o čem myslíme, myslíme svým rozumem. A to co se nám nepodařilo dnes, o to se budeme snažit příště - teď začínáme.

A ten, kdo myslí si, že patří k nám ať se přihlásí. Nezáleží vůbec na věku, mladým je ten, kdo mladým se cítí.

Zatím nás není víc než
Redakční rada

NEMOC Z RŮŽÍ

ZDENKA KOLESOVÁ

Když jsem byla hodně malá, ještě jako prvňáček, tak na konci školního roku jsem nesla svoji učitelce růže. Večer mi je maminka koupila, osm jich bylo, a všechny byly rudé jako temná krev a hebké jako samet a všechny ještě spaly v poupatech. Zato já jsem celou noc skoro ani nespala, pořád jsem potichu vstávala a chodila si k nim do kuchyně přivonět a trochu je pohladit. A tolik jsem si přála, aby mi taky dal někdo takovou kytičku.

Přešly roky a přišly taneční. Mezi tím jsem měla několikrát narozeniny i svátek, ale to všechno se odbývalo bez kytiček. Asi proto, že jsem se se svým tajným přáním nikomu nesvětila?

V závěrečných tanečních jsem potom dostala tři čajové růže. Ještě poupátka. A tolik voněly! Byla zima, padal sníh a mrzlo, a já jsem zase nemohla usnout. Dostala jsem první kytičku. A byly to růže!

Pak přišel Burgas. Tam, nedaleko moře, v jedné velké zahrádě růží všech barev, snad dodnes visí kousek košile opáleného chlapce, který mi přinesl plínkou náruč té ohnivé voňavé krásy. Byly to krvavé růže. Na zelených lístcích měly kapičky krve z jeho popíchaných prstů.

V parku okolo Schönbrunnu prodávaly babky kytičky. A ze všeho nejdříve byly pryč růže. Jednou jsem tím parkem šla s modrýma očima, přicházel večer, park se zavíral, všechny květinářky už dávno byly pryč, jenom tam docela v rohu blízko bran stála babička-květinářka, také už všechno sbalené, jen v kbelíku na zemi svítila do padající noci kytice bílých růží. Modré oči vytáhly desetililink, babička se sklonila, podává růže a říká: "To je poslední kytička a tu nikdy neprodávám. Tu dávám lidem jako jste vy." Měla jsem bílé růže. U stanice tramvaje OPER-BADEN k nim přibýly růže rudé až do fialova.

A poslední růže na evropské půdě jsem zapoměla v letištní hale ve Schwechatu. Bylo jich pět a mezi nimi asparagus . . . Dodnes nevím, jak jsem na ně vůbec mohla zapomenout.

Když jsem přijížděla ranním vlakem na torontské nádraží, přišlo a byla zima. A mi bylo smutno, protože ve Vídni zůstaly růže, které hřály.

Když nejvíce sněžilo a mrzlo, tak jsem dostala první kytičku zde. Pět rudých růží a mezi nimi asparagus . . .

VLASTNÍ MÍNĚNÍ

KAREL ČAPEK

Každý chce mít své vlastní mínění; to je v pořádku a nelze proti tomu nic namítat. Ale toto vlastní mínění má jednu prachšpatnou vlastnost, že se obyčejně také nahlas řekne. Jsem rád, že můj soused má o všem své vlastní mínění, ale je mi nevolno, když je musím někdy poslouchat.

Kdybych potkal toho jistého neznámého pána a řekl mu, že je osel a nemehlo, hnus, pitomec, zvíře a šubjak, urazil by se hrozně. Ale on, neznámý pán, se postavil před jeden z nejlepších obrazů Goghových, pochechtával se a pronesl co nejhlasitěji, že to je blbost, a že jeho šestiletý kluk by to také tak namaloval. A řekl to aspoň pětkrát, aby to všichni slyšeli. Kdyby veřejně pouštěl své věry, styděl by se partner; ale právě se nestydí pouštět své vlastní mínění, ačkoliv tohle je daleko horší.

tlustá panička se tlačí v divadelní šatně a veřejně si povoluje: to že zas byla otrava a pitomost, a že je škoda večera a podobně. Kdybych se před ní postavil a veřejně hlásal, že je stará, tlustá, nejedlá kvočna, dostala by asi křeče. Neboť vlastní mínění si lze dovolit jen vůči umění; v soukromém životě je žalovatelné.

První požadavek společenské výchovy je umět krýt svou hloupost. Vlastní mínění je veliký dar od pána boha, ale musí se za ně něčím platit: mlčením. Vlastní mínění je cosi jako trávení a jiné vnitřní procesy: nemá se s tím chodit ven.

Nevýhoda kritiky je, že kritik veřejně říká své vlastní mínění. Příliš se tím prozrazuje. Proto mají umělci tak špatné mínění o kritikách; ale za to kritikové nemohou, že musí veřejně říkat to, co jiní - buď zámožnější, buď lépe vychovaní mohou utajit a nechat pro sebe, totiž právě své vlastní mínění. Existuje také vlastní mínění v politice. Ale ačkoliv každý své mínění považuje za vlastní, mají tato vlastní mínění paradoxní náklonnost organizovat se. Takovou vymožeností je například novopečená organizace abonentů divadla.

Je vůbec psychologicky zvláštní, že takové mínění, ač je výslovně vlastní, má tak strašnou náklonnost vylézt hlasitě na veřejnost. Máš-li o něčem své vlastní mínění, vař si toho; a hled' je pečlivě uschovat jako právě tvé vlastní. Když to pustíš ven, už to patří všem. Buď žárliv na své vlastní mínění: nech je pro sebe; a když už to musíš ven, tedy tiše, tiše!

Je jenom jeden druh mínění, který je ještě horší, nesmyslnější, chatrnější a neslušnější než vlastní mínění; a to je veřejné mínění.

JENOM BLÁZEN SE ZLOBÍ NA ZRCADLO, KTERÉ UKAZUJE JEHO TVÁŘ . . .

Zdenka Kolesová

NAD OSTRAVOU SE ROZEDNÍVÁ

Prstami nechat protékat stříbro hvězd
a rtami propouštět zář měsíce

Nad Ostravou se rozednává
a její haldy - krátery

Je Vesuv u Neapole a Etna na Sicílii
a nesopí

Prstami nechat protékat stříbro hvězd
a s démantovou šňůrkou se chlubit na šiji

Je zaprášená Ostrava
jak boty které se dlouho nečistí

Má tuny sazí v ulicích
a dívky si tam nemalují oči

Prstami nechat protékat stříbro hvězd
a rtami propouštět zář měsíce

Jsou moře v kterých se rodí perlorodky
Jsou města osázená perlami

Jsou ženy co váží perlu jen
Jsou v Ostravě různá zlatnictví

Však perly prodávají nepravé
A přece je tam tolik krásných žen

Je pro ně lesk perel ale jenom dnem
který se rodí nad šachtami

Tak ostravské ženy životem svým
jednotlivé dny opatrně na nit navlékají

Opatrně aby se nerozhýly
Jsou perly perel cennější

Nerodí je moře nekupují dámy
nevědí co s nimi zlatníci

Prstami nechat protékat stříbro hvězd
A rtami propouštět zář měsíce

Nad Ostravou už svítá
A než nový narodí se den

Já nový náhrdelník chci mít připraven

Karel Krutil

Čekání

A

ty

ještě ne

vím máš však

i já stál čekám

až kapičky zelených vosků

pokryjí poslední pár písniček

jež zbývají z napisu minulosti

který nese prázdnu láhev vypitých vín

aby naše dny mohly začít psát nová slova

mluvící vasková slova s peckami červenými písmeny

JÁ, DOBY, VY A SKUTEČNOST

KAREL KRUTIL

Člověk, stýká-li se s tím nejsilnějším faktorem, lidmi, kteří jsou všelipáci a kteří tvořili, tvoří a snad dál budou tvořit to, co ho všude kolem obklopuje, vychází z tohoto styku téměř vždy nějak nově naplněn a někdy i pozmeněn. Do jaké míry se nechává ovlivňovat, kolik přijímá a jak se mění, záleží na individualitě každého jedince

Doufám, že každý Českoslovák, který má alespoň trochu zájmu na osudu své země, pozorně, sleduje všechny zprávy, které z ní v poslední době přicházejí. Situace v Československu se do určité míry mění. S touto změnou vyvstávají však i některé otázky, na které je dobré si umět odpovědět. A právě proto jsem si vybral za námět k dnešnímu fejetonu toto téma.

Rád bych vás ještě upozornil, že to, co hodláte číst je ryze subjektivní názor člověka, který se snaží při poznávání pravdy hledat objektivní východiska.

Když jsem odešel z Československa nepocítil jsem nějaké štěstí z nabytí svobody. Záleželo ovšem na tom, co kdo si pod tímto pojmem představuje. Cítil jsem ale nějaký zdravější a lehčí vzduch, cítil jsem se zbaven břemen, které mi pořád překážely a které, protože jsem chtěl zůstat sám sebou, mne donutily odejít a ani se nerozloučit se svými rodiči. Měl jsem své důvody, které byly tolik podobné důvodům mnohých z vás. Ale odnesli jsme je s sebou a třeba ani nevyřčeny zůstaly v nás. Ale všechny důvody mají svá jména a my můžeme být jenom rádi, že se konečně našel někdo, kdo jim je veřejně dal. Promiňte, že to i já připomínám, byli to spisovatelé na svém loňském sjezdu. Jejich slova byla posledními kapkami, které dopadly na hladinu než se vylila, aby tak dala průchod celému nitru. Tam byl vlastně začátek toho všeho co přišlo pak a co trvá dodnes.

Přečtete-li si projevy některých z nich, musíte nabyt přesvědčení, že mnoho věcí v Československu není v pořádku, ale také, že jde pouze o kritiku moci, uspořádání moci a mocenské politiky. Nikde nenajdete ani slovo, které by se stavělo proti ideám komunismu.

Myšlení člověka začíná už kdysi dříve, začíná už tak brzy, že on sám si to ani neuvědomuje a proto sám sobě nemůže dát základy k sobě, k takovému jednání, jakým chce být až potom, když už si naopak uvědomuje všechno. Bohužel jinak to být nemůže a proto, nám tolika, nezbyvá nic jiného, než se měnit. Měnit se ke svým obrazům.

Každá doba si vychovává svou generaci a vychovává si ji tak, aby pokračovala v tom co ona ji naučila. Je v tom kus zločinnosti páchané na člověka, ale přitom je to přirozené, protože pak, až jedinec dovede rozpoutat své cíle, záleží jen na něm, zda chce dál žít v duchu doby která ho vychovala, anebo chce-li přerůst její rozměry a pravidla a přitom si ponechat to dobré z ní.

Když jsem ještě doma se svými vysokoškolskými kolegy při různých příležitostech debatoval o politice v našem státě, obyčejně jsme se shodli na všech nedostatecích. Ale tak jako já i oni, snažili jsme se je řešit v rámci komunismu. A už to říká, že jsme nehlédali původě těch nedostatků v něm ale v jeho uskutečňování. Ale odešel jsem z domova a mé názory se na tyto věci podstatně změnily. Změnily se hlavně proto, že jsem dosud nikdy dříve neměl možnost poznat nic jiného než komunismus. Že jsem se v něm narodil, byl vychován a žil.

Jak jsem četl projevy spisovatelů, bylo mi jasné, že i oni, tak jako já dříve, se snaží řešit problémy uvnitř komunismu. Dosud dobře nevím proč. Ale přesto přerostli svou dobu. Jejich požadavky jdou daleko. Jdou až k té demokracii, na které byla založena Masarykova republika. Ty požadavky byly řečeny a stále zní, teď ale na scénu přichází

ten, kdo je má uskutečnit či neuskutečnit. Komunistická strana se svými představiteli. Co se bude dít teď? Kde najít správnou odpověď?

V některých dnech se děje příliš mnoho a člověk obtěžkán přívaly nových dojmů hledá samotu, kde by si mohl sednout, klidně i šecáno dopřemýšlet a najít si svou pravdu. A teď lze najít odpovědi na ty otázky snad jen v ní.

Jestliže tedy zůstanu čistě u své filosofie, musím dojít k závěru, že zbývají dvě možnosti. A to mne velmi mrzí.

Jedna alternativa je, že komunismus v Československu zůstane. To znamená, že zůstanu stát na těch základech ze kterých vznikl a na kterých byl doposud, ale že poměry se jaks tak uvolní a přizpůsobí, aby člověk nepadl opravdu až hubou na zem.

Druhou alternativou je ta, že komunisti přiznají svůj omyl, který dělali dvacet let a půjdou cestou požadavků vyslovených spisovateli. Pro ně je tato cesta daleko těžší, protože osud jejich strany není jistý. Budou jim lidé po těch dvaceti letech lži a polovičatosti věřit dál, anebo vývoj událostí zvětší vliv jiných stran natolik, že komunistická strana bude stranou menšinovou?

Největším problémem však při této cestě zůstává Sovětský svaz. A zdá se až nelogické, že po tolika letech nadvlády a komandování by konečně ustoupil a nechal jít Československo opravdu svou cestou. Je známo, že v poslední době se síce vytvořily rozpory uvnitř vedení KSSS, ale lze je pokládat za tak velké, že by nedovolovaly ztěžovat KSSS navíc otázkou Československa?

A co k tomu říká exil? Jaké stanovisko zaujal k událostem v Československu?

Doposud se o tom oficiálně nehovořilo, ale nedávno na zasedání Čs. nár. sdružení, kterého se shodou okolností zúčastnil i Dr. Papánek, byla otázka pomoci či diferenceciace se od dalšího vývoje situace v Československu položena a všichni přítomní zástupci jednotlivých organizací měli možnost se k ní vyslovit. Protože jsem byl na tomto sezení účasten, pokusím se shrnout své poznatky z něho.

Jednání o této věci probíhalo v duchu akademické diskuse. Snad proto bylo tak zajímavé. V podstatě šlo o tři směry přístupu k položené otázce.

První skupina, jejímž nejsilnějším mluvčím byl Dr. Papánek, zastávala názor, že je třeba neovlivňovat, ať už jakýmkoliv způsobem průběh událostí, že je třeba počkat až bude vidět o co vlastně jde.

Tedy jakási stagnace a vyčkávání, snad z obavy aby se neopakovalo Maďarsko 1956.

Druhá skupina, v jejímž čele stál pan Hlubuček za vydavatelstvo Našich hlasů, byla toho názoru, že je třeba polemizovat s komunisty, že je dobré najít cestu spolupráce a nějak pomoci vývoji situace.

Snad sympatické, ale ne zrovna snadné řešení.

Třetí skupina mluvila v tom smyslu, že je zradou Masarykových ideí spolupracovat s komunisty ať už levnými či pravými.

Tedy fanatici, odmítající všechno a vidící jen svou pravdu. Mrzí mne, že se k nim připojil i Mil. Zlámal, který byl bohužel nejsilnějším zastáncem tohoto názoru. Na jejich omluvu, je-li toho vůbec třeba, je však říci, že život jim zřejmě o komunistech řekl své.

Až která ze skupin má, anebo je alespoň blízko pravdy?

Víte, když jsem poslouchal tu diskusi, měl jsem dojem, že všechno to, co bylo napsáno, ať už kýmkoliv . . . že až národ a vlast zavolá . . . že exil musí říci rozhodné slovo k uspořádání poměrů v obrozené republice atd., že to bylo nějak zbytečné, že to byly jenom frázy.

Pokračování na straně 4.

JÁ, DOBY, VY A SKUTEČNOST

Dokončení ze strany 3.

ze a obyčejná prázdna slova, se kterými jsem se tolikrát setkával v tom komunistickém Československu a která tady sloužila někomu snad jenom proto, aby se vypsal a lidé četli jeho jméno. Považují to za pouhé vlastnění a vy, kteří poznáte, že to patří vám, vy jste ti mluvící vlastněníci. Víte, co ten řekl ten "váš" Masaryk, po kterém saháte kdykoliv se vám to hodí a můžete ho kolem svých slov aby vyzněla pravdivěji a učeněji?

"Když mluvíš svou vlast, nemusíš o tom mluvit, ale udělej něco kloudného, o nic jiného nejde."

Mně vždycky bránil jakýsi stud, abych říkal slova "národ", "vlast" a tak... Osobodili jsme se od despotických pánů, teď ještě se musíme osvobodit od velikých a despotických slov.

A co děláte vy? Ve vašich řadách, teď snad když jste měli něco udělat, zavládla najednou nejistota a bezradnost. Ano, co váš business.

co vaše konto v bance, co obliče, které by zase přišly s návratem někam, kde už to neznáte? Není lepší přiznat, máme se tady líp a ať nám všichni vlezou na záda, ať si tam dělají co chtějí, my už se vracet nebudeme, náš domov je teď tady? Nemám rád lidi co dělají věci jen tak, aby to vyznělo a přitom dotyčný sleduje jiné cíle.

Lidé jsou opravdu všelijací. Ale jak je to teď vlastně s tím vztahem exilu k Československu a Československa k exilu? Je vůbec potřeba diskutovat o tom, že může exil nějak pomoci těm doma? Jak, čím? Krásnými slovy, penězi, návratem? A stojí vůbec ti doma o něco? Čekají nějakou pomoc, když to co se stalo dokázali sami? Ten rok co jsem z domova pryč už dělám to, že nemohu říci přesně. Myslím, si však, ať už bude konec jakýkoliv, že nejpotebnější jim teď budou peníze, dobří pracovníci a hlavně lidi, kteří zase věří. Co vy jim z toho můžete dát?

MŮJ PŘÍTEL CLAUDIUS

Ne ten starý Říman, nýbrž Klaudia.

Je tomu dávno. Psal se rok pětatřicet a bylo to u stosedmých na Novém Světě, on bránc, já bránc, on hlavu holou, já taky. V Olomouci za vojáčka nás vzali, naše vlásky na kolena padaly.

Vojna je hned zde hned tam, po záložní škole se to rozletí jako když střelí do vrabečů: po milým Klaudovi se slehla zem, po mně jakby smet. Až zase v sedmatřicátém se rozlehla, a tak jednoho dne koukám - bylo to v hranický kadetce, on dragoun, já dělostřelec. A bylo zle. Dragouni táhli s pěšákama, my s nikým. Hospoda na Zbrašově by mohla vyprávět. Tak nějak v listopadu roku 1939, čekám na nádraží ve Vsetíně, už nevím proč, když mi někdo neomaleně rýpne do žebra, řka: "Co zde děláš, ty stará šavlo?"

Klaudia. Něco jsem mu řekl, už nevím co, načež i já vznesl dotaz: "A co ty, nepovedenej husare?" Neřekl nic, zato, zatvářiv se tauplně, vytasil se s kouskem čečosi bílého, "Čti," poznamenal stroje.

Koukám na papír, nic. Kouknu znovu, dtto. Propuska na Slovensko. Nic divného: Klaudia tam měl, v Rožumberku, nějaký čas tátu. "Jen se dobře podívej," pobízel mne.

Marné volání. I když jsem se díval jak se díval, neviděl sem nic, co by stálo za hovor.

"Fajn, prima," řekl po chvíli Klaudia, vida mou beznaděj. Sbalil papírek a pečlivě ho ukryl v jedné z kapes zinníku.

A zmizel jako pára.

Pak odešli Němci a přišel Klaudia. Na hlavě černé barei, bílej opasek a na něm kolt podezřelc nízko. Zápach.

Bylo to v Praze na MNO.

Tak stojím, když mne kdosi rejpně neurvale do žeber. "Co zde děláš, ty stará šavlo?"

"A co ty, ty nepovedenej husare?"

Tehdáž sem se dozvěděl, jak to bylo na nádraží ve Vsetíně. "Viš to máš tak," řekl s úsměvem. "Ten krám platil do 1. listopadu. Já tehdy nemoh, nějak mi to nevyšlo. A platnost prošla a já byl vedle. Tak sem z jedničky udělal dvacetjedna, jenže ta dvojka byla psaná na jiným stroji. Kapiš?"

Tenkrát sem milýho Klaudu viděl naposled. Přišel únor, po něm rok padesát. A jednoho dne mi kdosi povídá: "Oběsili Klaudu..."

Věřte kachnám. Tehdy jich kolovalo.

Taky že jo. Uplynul rok dva, a zase někdo s takovou: "Viš, co je nového? Klaudia se zabil. Jel károu do Tater a natlouk se."

A Klaudia Neklaudia, svět se točil dál, a na milýho Klaudu sem naobro zapomněl. Znáte to: čas, události, cesta za moře...

A svět se točil šestnáct let, a všechno se mění. Doma, co bylo včera bílý, je dnes černý, co bylo černý, je bílý. A píše se domů, a píše se zpět. A jinak než před týdnem. Namísto mezi řádky docela hezky v řádcích. A noviny liňají etěrem, výstřižky. Moc se u nás zine-nile

co vaše konto v bance, co obliče, které by zase přišly s návratem někam, kde už to neznáte? Není lepší přiznat, máme se tady líp a ať nám všichni vlezou na záda, ať si tam dělají co chtějí, my už se vracet nebudeme, náš domov je teď tady? Nemám rád lidi co dělají věci jen tak, aby to vyznělo a přitom dotyčný sleduje jiné cíle.

Lidé jsou opravdu všelijací. Ale jak je to teď vlastně s tím vztahem exilu k Československu a Československa k exilu? Je vůbec potřeba diskutovat o tom, že může exil nějak pomoci těm doma? Jak, čím? Krásnými slovy, penězi, návratem? A stojí vůbec ti doma o něco? Čekají nějakou pomoc, když to co se stalo dokázali sami? Ten rok co jsem z domova pryč už dělám to, že nemohu říci přesně. Myslím, si však, ať už bude konec jakýkoliv, že nejpotebnější jim teď budou peníze, dobří pracovníci a hlavně lidi, kteří zase věří. Co vy jim z toho můžete dát?

MŮJ PŘÍTEL CLAUDIUS

Je tomu několik dní, co se v domácím tisku objevilo jméno Králová. Paní Králová byla zapisovatelkou 5. oddělení MNO, jemuž tehdy velel neblaze proslulý B. Reicin. Jmenovaná tehdy v padesátém byla u všeho, vi tedy moc. Ted', když je to doma všechno vzhůru nohama, objevila se z ničehonic před mikrofonem, na podiu velkého sálu Slovanského domu v Praze, a mluvila.

A tak dnes víme, jak to tehdy všechno bylo.

Podplukovník Skokan, major Rohlena, generálové Paleček, Píka, Kulvašer...

A ještě někdo...

"Hodinu před popravou vyšetřující (generál Stella) telefonoval, že ten člověk volá, aby s ním byl sepsán protokol, protože ten, co dosud podepsal, byl podle slibu vyšetřovatel, jen formální, a slíbeno, že druhý protokol bude sepsán později. Na ten druhý čekal do své smrti, a soudce před popravou se ptal páteho oddělení, které doporučí, jako u všech, že je třeba, aby byl popraven, že je to zrádce..."

Tak zemřel Klaudia, nepovedenej husar. Major tankových vojsk Claudius Šatana...

RH

Karel Krutl

Zapomenout

S tvou kadeří pohrál si vítr

než jsi něco

jenž říká zlo

Někdy je třeba přirozenosti

někdy je třeba stát tak

jak nás život udělal

stát a nic nezakrývat

být sebou a jen říct

to jsem já

a ty můžeš se mnou žít?

Tolik toužíme

a přesto necháváme jít

to co si máme vzít

Jsou nesmyslnosti

jsou krásy

je chtění

jsem my

ale je i život sprostý

kde musíme se ohlížet

Někdy je třeba zapomenout

a možná stačí jen chít

Jsu já a ty

a my chceme spolu být

Jed' tedy koníku

odtud až někam

od něčeho k něčemu

kde nic je všechno

ať postavíme si tam ze slov hrad

ať vozíme víru v trakaři

ať jsme jen jeden který nemyslí

a plave v upřímnostech

přilíš nás atmosféry nutí k realitě

Viděl jsem dítě

chtělo být holubem

NENÍ TO JEN POVIDÁNÍ

ZDENKA KOLESOVÁ

Povídat, hm, není zrovna lehký úkol. Ne, to vůbec není lehké. O čem všem se dá povídat? Kdybych to měla zaznamenat v jazyce matematickým, ty všechny možnosti, o kterých se dá povídat, pak bych napsala, že se jedná o variace n-té třídy z N. Nebo že n musíme umocnit n. Ale to jsou jen povídačky, které nic neříkají. O čem chcete dnes slyšet? Nač jste dnes naladěni? Na h nebo c či d? Jste naladěni na celou, na osminovou nebo půlovou notu? Chcete vážnou operu nebo lechtivou operetu? Mám povídat o milencích, o městě, o pánovi s faječkou o paní, která nosí pěkné kloboučky, o modrých očích chlapce, který je hrozně daleko, o přelivech nebo o vylopuení banky, o politice nebo o zubaři, o tom, jak vypadá sob a co je to snob? O tom, že snob a snop není velký rozdíl, protože všude šustí sláma? Mám povídat povídat, lživě nebo pravdivě, povídat pro lidi a počítat s tím, že mezi čtyřma očima mi řeknou něco jiného než ve společnosti? Počítat s tím, že charakter je sice pěkná věc, ale už jen málo lidí ho opravdu vlastní? Vidíte, že to není vůbec lehké povídat?

Už to vidíte? Dobře, začnu tedy povídat o pravdě, která zvítězí. Věříte tomu, že pravda zvítězí? No, co? Co se děje? Nemusíte být hned tak nabručení, copak už nepoznáte ani prostou otázku? Já se přece ptám. Jenom se ptám, jestli věříte tomu, že pravda zvítězí? "Sami sobě se smějte." Řekl Gogol v Revizoru. I tuhle otázku o nesmrtnosti chrousta myslím vážně.

Znám tolik lidí, kteří se tak rádi všude vytahují větou T. G. Masaryka - Pravda zvítězí, v pravdě je síla, a ještě jiné pěkné řeči, ale po straně vám řeknou: "Jak takovému nesmyslu může ještě dnes někdo věřit?" Ano, přesně takhle to řekl jeden pán. Jiní to říkají trochu jinak, ale myslí to stejně. A ještě jiný pán zase strašně moc přemýšlí. Prozatím z toho sice ještě nemá penize a občas z toho začíná i hloupnout, ale čas možná všechno napravi. Je to takový mýrný pán a sbírá chrousty a všelijaké brouky a motýly a strašně se za nimi vždycky honí a sleze pro ně kdejakou mez, a když si je prohlédne a trošku si nad nimi zafilosofuje, tak je zas pustí. A tak nevím, jestli on už náhodou nepřemýšlel o nesmrtnosti chrousta...

Máte rádi, když vám někdo leze do svědomí? Tam někde, kde se vy sám lišíte od sebe samého na povrchu? Nebo se nehšíte? Nikdy jste se nelišili?

Dobrá hospodyňka pro pírko i přes plot skočí. Ano, to je BABIČKA od B. Němcové. Šetřit. To je správné. Kdo šetří, má za tři. Vlastní píli dojdeš k cíli. Jak vidíte, čeština je jazyk bohatý. Ale pokud si ještě dobře pamatuju, neříkala Babička Barunce, aby lato zavíděla Adélce, že je mladší, Babička nenaváděla lidi, aby si podkopávali nohy, aby jeden byl na druhého jako pes.

I v českých příslovích se přece objevuje: Kdo druhému jámu kopá, sám do ní padá. Přej, a bude ti přáno.

S TEBOU HUDBO

Karel Krutl

Utíkám
a v jarech chvíli
tanec nespoutaný tančím
s tebou hudbo

Tvá hebkost láká a unáší
jsi jako víla ze snů poslaná
již netřeba je slov

V tobě je krása rozkvetlých luk
i vznešenost Bohů
jenž line se samotou i blažeností

Voláš a já musím
má struna libozvučná
mi nedá nejt
a jak opojný nápoj
tebe nepít

Z poháru opětnosti
protékáš mnou
jenž nezná dna
a niternost tě polyká
jen aby se ti vzdala
a jako oheň
s tebou plála

Nevím, proč mě zas napadá, pravda zvítězí. To je zajímavé, že v každé společnosti musí být frázce. A možná, že je to jen přirozené, protože konec konců celá mluva je vlastně soustava ustálených rčení, z nichž se dříve či později mohou stát frázce. Spíš je pak už zajímavé, že v tolika různých společnostech jsou ty frázce stejné. Opravdu v různých společnostech?

Och, nad jakou propastí to balancuju? "Vždycky všude všechno co končí na -ismus stojí za..." Řekl jeden můj dobrý profesor, který již dávno zemřel. Škoda jeho smrti. Asi bychom si dnes dobře rozuměli, asi bychom dnes spolu moc polemizovali, asi bychom na něco i přišli?

MYSLÍM SI...

Když v roce 1917 vystřel z Aurory oznamil "Revoluci, která otřásla světem," jen hrstka lidí tento otřes předpokládala.

Kdo to byl K. Marx a B. Engels? Kdo to byl V. I. Lenin? Lidé, kteří doma v teple zaspáni v penězích vytvořili marxismus - leninismus. A Marxova paní měla kojnu, aby si nezničila prsa. A tisíce dělnických miminek umíralo hladem, protože je kojily matky, které neměly mléka. A tyto pány v klidném zátiší domova vytvořili něco, co nikde nikdy nikdo nemohl přezkoumat a říci: "Je to dobré, dejte to do praxe."

V letech 1848 - 1866, v době, kdy německými dějinami procházel Bismarck, v době, kdy celý svět bouřil revolucemi, v době kdy, vyšel Manifest, tento muž byl zhnusen jen pouhou myšlenkou, že moc a vláda by měla přejít do rukou nevzdělaných negramotných dělníků.

O málo let později se objevil muž, který dal moc právě této třídě. Lenin a Rusko. Carské Rusko zaostalo po všech stránkách. Pro Rusko po revoluci revoluce znamenalo hodně.

A přece v r. 1945 většina vojáků Rudé armády, která přijela Československo osvobozovat, se nechtěla vrátit zpět do Sovětského svazu. Tolik se jim u nás líbilo!

A přece jsme tehdy byli jako po vykradení. Rozbombardována města, poničený průmysl, nekvalitní látky, málo jídla atd. Ale trochu jsem teď odbočila. Pochopitelně, že všichni vojáci se museli vrátit. Tak zněl rozkaz.

Po r. 1945 se naše země opět začala probouzet k životu.

V únoru 1948 zvítězila, tehdy ještě někdo neušil na jak dlouhou a co ta doba všechno přinese, komunistická strana. Režii tohoto komunistického puče vedla Moskva.

Neříkám, že všechno v myšlence komunismu je špatné.

Nechci být, a ani vy nesmíte být jednostranní. Jednostrannost dosud napáchala, páchá a ještě napáchá hrozné škody.

Ještě lidstvo není dost dokonalé, aby mohl být dobře zaveden komunismus. Ještě komunismus sám není dost dokonalý, aby vůbec zaveden mohl být.

Jsou v něm hrubé chyby, jejichž odstranění by mohlo mnoho znamenat, ale které nemohly být odstraněny a ani viděny, jelikož s myšlenkami komunismu jak s rapírem, který byl ukut jen pro ně, šermovali šermíři nezkušení a co víc, slepí. Negramotná dělnická třída!

Ale stejně dobře, jako zná rapír ten, kdo ho kuje, tak stejně dobře ideje komunismu znali jeho tvůrci, a mohli, a jistě i předpokládali, co způsobí.

Nahází se otázka, proč to dělali? Pro svá jména, aby šla dějinami? Pro co? Co tím chtěli dokázat? Nebo připustíme, že to mysleli co možná nejlépe: tak jak to pak mysleli ti, kteří to začali uskutečňovat? Konkrétně Lenin? Kde se po-děla logika usuzování?

A přišel Stalin. Jaký vlk a dravec, jaká zmije proti Rooseveltovi a Churchillovi. Jak vychytralý, jak taktický! Deset milionů Ukrajinců vyvraždil, že si nepřáli zestrátnění půdy, Ukrajina, která nepoznala hlad, umírala hladem. Kdo půjčí dnes hlas deseti milionům? Kdo za

NEBUŽ TĚMI SLUNCI

Vladka Kubíková

Já o tvoji kůži hřeju se
a zvonek úrajuje
čtvrt na čtvili.

Příjeď
Rozeznávám zřetelně
od kvěnatých slunci
co se mi vymkly
Ty a já
jedině živi
neslyšně sami

Já a ty
A ruce tvé
nemohou zit
když nevzpomínám
A ruce tvé
na míru ště
se na očích mi
tmavě rozprostřely

nĚ PROMLUVÍ?

A přišel r. 1948. Sovětský svaz porušil Postupimskou dohodu blokádou západního Berlína.

V roce 1961 Sověti postavili důkaz komunistické lásky, na důkaz míru mezi všemi lidmi světa, Berlínskou zeď. Byl oddělen národ, lidé mluvící jednou řečí, s jednou kulturou a s jedněmi dějinami, jen jedním Goethem a Schillerem, jen jedním Bachem a Beethovenem...

Berlínská zeď. Plivanec a výsměch do tváře učení Marxova a Engelsova je to! A možná, že ten plivanec a výsměch je jejich a posílají nám ho oni sami.

Bláznivá doba je toto století! 30. října 1956 Moskva oficiálně přislíbila, že odvolá svá vojska z Maďarska. Den nato vpadly tankové oddíly Rudé armády do Buda-pesti, aby rozbily revoluci.

I dnes je nevířimavost a nevěřování se Moskvou do českosl. záležitosti víc než povšimnutihodné. Není ten klid jen zdánlivý? Není to jen uspávací prostředek?

Mnoho se dá předpovídat, ne všechno se dá předpovědět.

Snad čas vše lépe vysvětlí. Ale pozor, čas vrhá stejně světlo, jako stíny!

ZDENKA KOLESOVÁ

Petr Pavlík

Jobe

Jsi den a noc Jsi poušť a ráj
Překrásný román Mondrá háj
Ty jsi má láska Já to vím
a jenom Já ti rozumím

U tebe najdu vždycky klid
a něhu v pohledech tvých skrytou
A lásku j stě nedopitou
z tvých sláň naučím se pít

Jezero

Zdenka Kolesová

Plavou kry po našem jezeru
Je na něm ledová tříšť
Voda píchá jak tisíce drobných jehel
Ani jedná stopa neredu po břehu
Děláme první slápoty
Já a ty
Vidíš tam v dalece světýlku
Ospalé uci podél jezera
Sněží
Na jezero padá tma
Pořád
Ta voda by chtěla dnes tolik objímat
Je úplně prokřehlá
Na jezero už padá tma

Čas spěchá. Rucicky na orloji
Času jdou nezadržitelně vpřed, někdy rychleji, někdy pomaleji. V poslední době zdají se uhánět závratnou rychlostí, a ať děláš co děláš, nestáčíš s dechem. Sotva se chopíš pera, abys po vzoru kronikáře Kosmy zaznamenal to nejnovější, zjistíš, že už to parádlní krokem vyšle z ruky. Včera Novotný, dnes Svoboda, zítra Císar. A co víc - a snad nejvíce, jsme jak známo, týdeník, v pátek nás dělají, v úterý, příncejpšm, nás máš na stole. Chtělo by to, pravda, zvláštní vydání, což milý étenář, při nejlepší vůli mých vydavatelů a technických prostředcích není možné. A proto odpusť, dozvíš-li se o něčem odjinud dříve než od nás.

Děkujeme. Naše Hlasy

Z druhého břehu.

Milá Zuzko Veselá,

se zájmem jsem si přečetl Tvůj hezký článek v minulém čísle Našich hlasů. Už proto, že i já mám děti ne starší Tebe, kterým bylo podstoupit něco podobného jako Tobě. Já vím, že dnes už je Ti všechno jiné, jasné, že není třeba komentáře k tomu, kdo lhal a proč, a kdo mluvil pravdu, a proč. Nuž ale vzdor tomu si přečti, co napsal před nedávnem do Zelenkových zglajchšaltovaných lit-érárek promovaný superpedagog Lubomír Draxl, jinak z Písku. Nepochybují, že se zasměješ s nemalou vervou než já, když jsem přečetl jeho vý-
pověď.

Nejsem žádný literát (píše Draxl), pouze řadový pracovník pedagogické fronty, povoláním i osob-
ním zájmem s literaturou osobně spjatý. Právě proto bych vám chtěl říci, že vítám změny, k nimž ve vedení i duchu Literárních novin došlo. Ze své učitelské praxe vím, jak mnohé články posledních dvou tří ročníků LN nám ztěžovaly náš výchovný úkol. Nahrávaly totiž nezdravým náladám mezi naší studentskou mládeží, popíchovaly její sklony k jednostrannosti. Nebádale ji přímo i nepřímě k vyvyšování se nad ostatní mládež, zejména pak k nedoceňování velkého díla starších pokolení (chacha!). Chlapci a děvčata, v jádru samozřejmě větší-
nou dobří, čerpali odtud materiál ke svým poznámkám v hodinách občanské výchovy, nyní i filosofie. Navíc bývali i povážlivě dezorien-
továni tím, že se minulost i přítomnost naší literatury vykládala zcela jinak, než ji v souladu s os-
novami, učebnicemi a svým peda-
gogickým svědomím vykládáme na školách my. Nyní se ovzdúši mezi našimi žáky začíná lepší, více přemýšlejí (chacha!). Přejí vám proto - a to jistě nejen za sebe, ale i za mnoho dalších poctivých pedagogů a příslušníků venkovské inteligence - hodně úspěchů ve vaší vážné a odpovědné aktivitě.

A ještě něco, Zuzko, když už jsme u toho. V téme čísla její-
ch literárek se ozyvá dokonce jejich bos, pan Zelenka sám. Jeho článek se týká nedávných student-
ských demonstrací a hlavně co by-
lo příčinou toho, že se studenti strahovských kolejí dali na de-
monstrační pochod. A věř si, či ne-
věř, pan Zelenka spatřuje příčinu v tomto:

Skutečnosti, které znám (píše pan Zelenka), odhalují zřetelně, že hlavní vinu nese lajdácká práce, ignorování základních podmínek slušného bydlení se světlým a tep-
lem, možnosti najít se v dobré a se vedení vysoké školy prověřuje hygienicky čistotné mense. Komu-
nyní celý stav areálu. Jde zřejmě o mnoho nedostatků, skrytých vad, nedbalosti a závad. Kdo jsou viníci za takový stav na rozlehlém areálu, můžeme dnes zatím sotva posoudit (!!!). To musí učinit ob-
jektivnější orgány, které budou mít k ruce veškeré nutné informace. Asi tu bude musit říci své slovo proku-
rátor . . .

Nu vidíš, Zuzko, takové to tedy je. K vůli teplu na cimrách a skvr-
nám na ubrusech se tedy demon-
strovalo. A když ani to nepomohlo, bylo třeba vyčkat nějaký měsíc a obrátit se na vyšší instanci - do Lán. Doufejme, že jim to pomůže. Jinak sory, není Zelenky, nebude ubru-
sů. S pozdravem Richard Hanzlík

CO ŘEKLI SPISOVATELÉ KOMUNISTICKÉ STRANĚ

Čím dále probíhá v Československu proces, jemuž komunisté ří-
kají "liberalisace" a "demokratisace" a čemu my říkáme zápas našich národů o plnou a trvalou svobodu, tím větší význam nabývají pro-
jevy, které před devíti měsíci pronesli českoslovenští spisovatelé na svém sjezdu a které nejen odhalily, jak pod povrchem stalinistického násilí a útlaku vyrostla u nás veliká intelektuální skupina hluboce myslící, nýbrž také to, že na sjezdu spisovatelů se ozvala ryzí pravda, která hluboce otřásla dnešním Československem a která neustane se hlásit o své právo, dokud plně nezvítězí.

Mluví Karel Kosík:

Velký český intelektuál píše z vězení dne 18. června 1415: "Jeden teolog mi řekl, že vše je pro mne dobré a dovoleno, jen když se po-
drobím koncilu, a dodal: Kdyby koncil prohlásil, že máš toliko jed-
no oko, třeba máš dvě, bylo by tvou povinností vyznat s koncillem, že tomu tak jest. Odpověděl jsem mu I kdyžby mi to tvrdil celý svět, já
máje rozum, jaký nyní mám, ne-
mohl bych to to připustit bez od-
poru svědomí."

Tento text je ve světové litera-
tuře naprosto ojedinělý a patří k
oněm nesmrtelným myšlenkám, v
nichž se vyslovují základní pravdy
o člověku a světu. Musíme proto
pozorně číst tento text, abychom
porozuměli jeho smyslu a zejména
musíme s největší opatrností zkou-
mat, v čem spočívá jeho význam
základní pravdy.

ROZUM A SVĚDOMÍ

Být základní znamená především
vytvářet základ a pouze na zá-
kladě tohoto základu zakládá věc
svou existenci a své oprávnění.
Jakmile se níž nebo odstraní nebo
zapomene a deformuje toto základ-
ní, ztrácí dotýčná věc svůj základ
a každá věc bez základu se stává
vratkou, plytkou a prázdnu. Zá-
kladní pravda, kterou vyslovil
český intelektuál 15. století, se
však netýká věci, nýbrž člověka,
což znamená, že člověk bez této
základní pravdy pozbývá svého
základu, ztrácí půdu pod nohama a
stává se vykořeněným, člověkem
bez základu.

KDY JE ČLOVĚK ČLOVĚKEM

Kdo je vykořeněný člověk a člo-
věk bez základu? Ten, který ztratil
rozum a svědomí, odpovídá český
intelektuál 15. století. Povšimněme
si dobře: rozum a svědomí existují
pospolu, tvoří jednotu a pouze v
této jednotě se stávají základem
lidské existence. Pozdější doba a

INFORMACE PRO VŠECHNY KRAJANY

Rozhodnete-li se pro koupi no-
vého či ojetého auta, s důvěrou
se obraťte na naši prodejnu
THORNCREST MOTORS C/O A.
KONTRA 4865 DUNDAS W. AT
ISLINGTON. K zakoupení au-
ta Vám stačí složit částku \$50 -
100. Jednáme čestně a mluvíme
slovensky. Nezáleží jak dlouho jste
v nové vlasti, ale na tom, jste-li
zaměstnan.

ANDRÉ KONTRA
PHONE: 233-1211

také naše doba zná rozum a svě-
domí již pouze jako na sobě ne-
závislé veličiny, které se k sobě
chovají s lhostejností nebo ne-
přátelstvím. A pro moderní dobu
je dokonce jakákoliv souvislost, a
to tím spíš podstatná souvislost ro-
zumu a svědomí něčím velmi po-
dezřelým. Ale podezření a pode-
zíravost je špatný rádcé tam, kde
jde o pravdu a její problémy. Mu-
síme se spíše naopak ptát, jaké
důsledky mělo má pro člověka a
jeho svět ono rozluštění rozumu
a svědomí, které se zdá již tak př-
rozeným, že každý kdo přichází s
otázkami o jejich vztahu, se zdá ja-
ko matný pochybovač.

MŮŽEME POTLAČIT SVĚ SVĚDOMÍ?

Vraťme se k citovanému textu:
jsme totiž natolik zajatci historic-
kých faktů, z nichž víme, jak do-
padl spor koncilu s člověkem, kte-
rý nechtěl ztratit rozum a svědomí,
že nám zcela uniká ona fiktivní a
potencionální varianta výsledku,
kteřou text naznačuje: Jménem
koncilu a v zastoupení koncilu na-
bízí teolog intelektuálovi tuto al-
ternativu - jestliže přiznáš s kon-
cillem, že máš jen jedno oko, tře-
baže ty víš, že máš dvě, bude ti
všechno odpuštěno, ale bude ti ta-
ké všechno dovoleno. Tato druhá
fiktivní varianta není tedy bez
perspektivy: neboť v ní se člověku
nabízí, že vlastně všechno získá -
vše ti bude dovoleno - jestliže se
něčeho vzdáš. A kdo by ve sporu
všeho s něčím nevolil všechno a
neodmítl pouze něco? Ale předev-
ším a zejména: kdo by ve sporu
reálných perspektiv s iluzorními
perspektivami nedal přednost pr-
vním před druhým a nekritizoval z
tohoto svého realistického hlediska
intelektuála, který zvolil druhou al-
ternativu, jako zbrklého radikála,
jako domyšlivého extremistu a ne-
poučitelného výstředníka? Neboť
realista uvažuje takto: jestliže se
na mně žádá, abych uznal, že mám
jen jedno oko, třebaže vím, že mám
oči dvě, jistě se na mně žádá něco
potřebného, prosedného a užiteč-
ného. zkrátka něco rozumného. Co
je proti hlasu tohoto nožadujícího
rozumu hlas svědomí? Ve srovnání
s autoritativním a veřejným rozu-
mem, který mne žádá, abych uz-
nal, že mám pouze jedno oko, tře-
baže mám oči dvě, vystupuje hlas
svědomí nejen jako soukromá zá-
ležitost, ale zejména a především
jako malá a nicotná autorita. Pro-
tože tu jde o střeptnutí významné
a nicotné autority, mohou hlas svědo-
mí sklidným svědomím potlačit ja-
ko nicotnost. V realistovi vítězí vž-
dy rozum nad svědomím.

HOKYNÁRSKÝ VÝPOČET SOUKROMÝCH ŠANCÍ

Kdybychom mohli realistovy úva-
hy nafilmovat, pustili bychom film
realistova uvažování znovu zpoma-
leně a zjistili bychom podivuhod-
nou věc: rozum, který v realistově
rozumování vítězí nad svědomím,
má se skutečným rozumem pouze
společné jméno. Co se v realisto-
vých úvahách klade proti odporu
svědomí, není totiž roum, nýbrž
osobní kalkulace, hokynářský vý-
počet šancí, sledování privátního
interesu. Realista potlačil odpor
svědomí, aby získal všechno, ale
v tomto uvažování sledujícím pri-
vátní interese přišel ve skutečnosti
o všechno. To jest přišel o svědomí,
tak i o rozum.

ČEMU NÁS UČÍ JAN HUS

Český intelektuál 15. století ob-
hazuje proti realistovi jednotu ro-
zumu a svědomí, ale tím obhazuje
určitou koncepci rozumu a urči-
tou koncepci svědomí. Neboť jed-
nota je pro charakter rozumu a
povahy svědomí tak důležitá, že
pozbytím této jednoty pozbývá ro-
zumové podstatnosti a svědomí
ztrácí svou skutečnost. Rozum bez
svědomí se stává utilitárním a
technickým rozumem výpočtu, pro-
počtu, kalkulace a na němž civi-
lizace je vyprázdněnou civilisací
bez rozumu, v níž je člověk podří-
en věcem a jejich technické logi-
ce. Svědomí otržené od rozumu
klešá na bezmocný hlas nitra nebo
ješitnosti dobrých úmyslů.

"ROZUM" BEZ SVĚDOMÍ KONČÍ V BESTIÁLNÍM NÁSILÍ

Rozum a svědomí tvoří podle čes-
kého intelektuála 15. století jed-
notu a pouze v této jednotě může
být rozum tím, čím je: mít rozum
znamená v původním, nikoli v od-
vozeném významu slova roumět a
umět, něčemu rozumět a něco umět,
mít porozumění pro smysl věci, pro
smysl člověka, pro smysl skuteč-
nosti a zároveň umět a dovést vy-
tvářet smysl věci, smysl člověka a
smysl skutečnosti: a pouze v této
jednotě může být svědomí tím, čím
je - páteří, pevností, nenarušeností
a nezciřitelností člověka. Kdo po-
tlačuje "odpor svědomí", aby mohl
s koncillem vyznat, že dvakrát dvě
je deset, nezabývá se svědomím, ný-
brž přeměňuje své svědomí na po-
tlačené svědomí. A každé potlače-
né svědomí je špatným svědomím,
které se projevuje a realizuje ja-
ko nevrzivost, podezíravost, jako
nezahladitelný resentment! A vý-
buchy resentmentu se v dějinách
objevují jak známo v podobě za-
vilé nenávisti, surového, bezhlavého
fanatismu a bestiálního násilí.

YAROSLAV HUEBER

ADVOKÁT a NOTÁŘ
347 BAY STREET
Suite 210
Toronto 1
Tel. 368 - 5536

DALŠÍ LEKCE SPISOVATELŮ

Je KSČ ochotna spolupracovat s
nekomunisty?

"Literární Listy" z 21. března
přinesly článek "Přihláška k di-
alogu", který nepotřebuje velkého
doprovodu. Říká jinými slovy to,
co zdůrazňuje již delší dobu náš
list, totiž fakt, že demokracie se
vrátí do Československa teprve
tehdy, až projeví komunisté ochot-
tu spolupracovat s nekomunisty.
a to jako rovný s rovným. V úvodu
ke zmíněnému článku je ještě ta-
ké tato nanejvýš charakteristická
věta:

"Obrodný společenský proces,
který v naší společnosti probíhá a
prosazuje se ve své nehlubší pod-
statě nikoli na základě nějakých
usnesení, ale tvrdým logickým tla-
kem vnějších okolností a událostí..."
Autor tu neříká nic jiného, než
že vývoj v Československu je
prostým důsledkem jeho situace,
neboli že bez reform by se to zhrou-
tilo.

Článek, jehož autorem je Rudolf
Baťka, pak pokračuje:

... je procesem přechodu od
totalitního k demokratickému roz-
ložení moci ve státě. Kdyby tomu
tak nebylo, nemělo by vůbec smysl
o demokratisaci hovořit . . ."

V dalším Baťka říká:
Elementární prověrkou opravdo-
vosti snah po demokratizaci bude
ochota ke konfrontaci, ke konfron-
taci názorů, postojů, institucí, ale
i morálce a osobnosti.

Otázka tedy zní jednoduše: Chce
a bude KSČ konfrontovat své ná-
zory a představy na proces demo-
kratizace s představiteli nekomu-
nistů? Přitom výslovně pomijím
představitelů politických stran NF,
uvedených "do klidu" v r. 1948.
Jejich představitelé totiž nikdy žád-
nou vlastní platformu neproklázali.
Jde o politické názory těch skupin
občanů tohoto státu, kteří se ne-
mohli do této doby k věcem politic-
kým vyjadřovat, pokud měli názory
nekonformní, tím méně se mohli po-
liticky organizovat."

NEKOMUNISTÉ: ČTYŘI PĚTINY NÁRODA

"Žijeme v epoše dialogů. Naši
komunisté vedou dialog s křesťan-
y, ale jenom ze Západu, jsou
ochotni vést dialog s levicovými
socialisty, ale jenom ze Západu,
vedou dialog s nekomunistickými
představiteli západní kultury, ale
ještě nikoho nenapadlo, že by měl
být veden dialog s našimi křesťany,
s našimi socialisty, prostě s naš-
mi nekomunisty, kteří tvoří čtyři
pětiny národa. Je rozumné a účel-
né takový dialog zahájit, čím dřív,
tím lépe."

BEZ NEKOMUNISTŮ DEMOKRACIE JE NEUSKUTEČNITELNÁ

"Jsem přesvědčen, že nevyjadřuji
jen svůj osobní názor, když říkám -
jsme zde a přebíráme svůj díl od-
povědnosti v této etapě naší národ-
ní existence, protože se domnívá-
me, že bez svéprávné politické spo-
lupráce nekomunistů je skutečná
demokratizace neuskutečnitelná."

"KLUB NOVÝCH" HLÁSI

Po úspěšném hromadném zájezdu
členů klubu na Bataw v doprovodu
ministra výživy do února 48
Václava Majera - uspořádal klub
dne 7. dubna t. r. úspěšný společný
výlet osobními auty do Hamiltonu
a na niagarské vodopády. Organi-
zaci zájezdu měl na starosti kol.
Hrubý. V Hamiltonu se účastníci
zájezdu sešli s úřadujícím místo-
předsedou tamní odbočky ČSNS dr.
A. Hynkem, který jim pověděl mno-
ho zajímavého o našich krajanech
usazených v okolí. Cesta k vodopá-
dům vedla přes středisko slovenské
luteránské kolonie ve Smithville,
kde dočasně žije přes 80 rodin, vět-
šinou na farmách. Niagarské vodo-
pády udělaly na všechny, kteří u
nich nebyli, mohutný dojem. Zvlášť
zajímavý pohled na ně je z vrcho-
lu rozhledny Seagram. Další výlet
se plánuje na 21. dubna.

Výbor klubu sestavuje pro Kon-
gres ČSNS na Bataw situaci zprá-
vu nadepsanou "Potíže nových ute-
čenců v západní Evropě" zároveň
se žádostí, aby tato vrcholná orga-

JETEM DO PRAHY A ZPĚT POUZE \$450 V LETĚ

ZAVOLEJTE NEBO NAPIŠTE HNED

PI. I. VESELA EM. 3-4366

VESELY & GREBEN TRAVEL AGENCY

360 BATHURST STREET, TORONTO 28

nizace našich krajanů v Kanadě
podle ověřených práv dojde od 1.
7. 68 k podstatnému omezení evrop-
ské emigrace do USA a čekací lhůta
se prodlouží na 3 roky! Krajanská
Kanada by neměla propást tuto
příležitost.
Upozorňujeme naše členy na
významnou přednášku o Janu Ma-
sarykovi, která se bude konat pod
zástítkou Dámského odboru Čs. ná-
rodního sdružení v pátek dne 26.
dubna 1968. Místo: Sál Sokolovny v
č. 1621 Dupont St. v 8 hodin večer.

AT CESTUJETE KAMKOLI, OBRATTE SE S DŮVĚROU
NA NÁS OPATŘÍME VÁM LODNÍ LÍSTKY NEBO
LETECKOU JIZDENKU ZA NORMÁLNÍ CENU
JIZDENKU ZA NORMÁLNÍ CENU

ALEX A. KELEN LIMITED

POUŽIJTE NAŠICH SLUŽEB PŘI CESTOVÁNÍ DO STARÉ
VLASTI SLOUŽÍME NAŠÍ KRAJANSKÉ VEREJNOSTI OD
ROKU 1925

BEZCELNÉ BALÍČKY DO CELE EVROPY

1467 MANSFIELD ST., MONTREAL 2, QUE.

TELEFON 842-9548

VARUJEME!

Ceskoslovenskému komunistickému konsulátu v Montreálu se podařilo během posledních několika měsíců podivným způsobem zjistit přesné adresy mnohých nových československých uprchlíků v Torontě a v okolí a odebrat jim československé pasy. Nepoužili k tomu žádného násilí. Oboji jim spadlo do klína zásluhou několika krajanů cestovních agentů, kteří za poplatek slíbili nové příchozím kanadský průkaz totožnosti, Certificate of Identity, který - podle tvrzení cestovních agentů - se přý dostane jen tehdy, když československý pas je vrácen československému komunistickému konsulátu v Montreálu; konsulát pošle na uprchlíkovu adresu potvrzení, že pas přijal a tato potvrzení má přý podstatně usnadnit získání kanadského certifikátu. Potvrzenky jsou podepisovány více-konsulem Šimůnkem. Celá aféra vyšla najevo, když několik uprchlíků dostalo od pasového oddělení kanadského zahraničního ministerstva sdělení, že se jejich žádost zamítá a tím oni se tedy ocitli bez jakéhokoliv průkazu.

Vyzýváme československé uprchlíky - immigranty, aby nevydávali své platné či neplatné čs. pasy žádné soukromé osobě, ale hlavně, aby se pasů nevzdávali ve prospěch čs. zastupitelských úřadů v Kanadě! Každý písemný - jednostranný nebo oboustranný - styk mezi uprchlíkem a konsulátem je pro uprchlíka nebezpečný, nejen s ohledem na to, jak se na takový styk dívají kanadská úřední místa.

Čs. konsulát má totiž značný zájem o přesné adresy nových uprchlíků v Kanadě, neboť podle některých náznaků začne Praha co nevidět vyzývat uprchlíky k návratu do "socialistického Československa". Dá se očekávat, že čs. komunističtí agenti v Kanadě budou naše uprchlíky přímo v jejich obydlích vyhledávat a hrozbami nebo sliby je budou nutit k návratu nebo k spolupráci, při čemž příbuzní doma budou chtít nechtít hrát roli jako rukojmí. V této souvislosti žádáme všechny nové příchozí, aby nám takové návštěvy se strany agentů čs. zastupitelských úřadů hlásili na č. LE 6-2135 co nejdříve.

ZPĚVEM K SRDCI . . .

Pěvecký sbor při MML, vedený E. V. Edingerem, se připravuje na svá vystoupení, a to jednak při příležitosti Československého dne v Torontě v neděli dne 7. června t. r., jednak pro pouť do Ottawy v sobotu dne 12. října t. r., která bude oslavou 50. výročí ČSR a tedy záležitostí nás všech. Pro tyto účely velmi nutně potřebuje rozšířit svůj sbor o muže i ženy. Vy všichni, kteří máte rádi český a slovenský zpěv, přijďte a připojte se k této významné práci. Sbor prokázal už v minulosti kus záslužné práce pro naši věc, hodlá tak učinit i budoucnu v míře ještě vyšší. Přijďte, budete vítáni. Adresa vedoucího: E. V. Edinger, 181 Sorauren Ave., Toronto 3 tel. LE 1-2163.

ČSNS, tisk. ref. R. Hanzlík

VZPOMÍNKA

Nedávno tomu bylo pět let, co v Montreálu na srdce mrtvici zemřel čestný předseda Československého národního sdružení v Kanadě, bývalý ministr a vyslanec Čs. republiky v Kanadě František Němec. Bylo mu 61 let. Přátelé na něho vzpomínají s pocitem vděčnosti za vykonanou vlasteneckou práci.

PROCK INSURANCE AGENCY

14 Conrad Avenue Toronto 4
Tel. 537-2631

AUTO - POŽAR - BONDY

Dopravní a všeobecné pojištění
Výhodnější a levnější podmínky
Auto - financování

"JET" RETURN - \$346.00

VOUCHER - \$76.00

AIR & OCEAN

(roh Yonge St.)

TORONTO

EM 3-8888 (4 linky)

KARL BUZEK,

Notář

JEDETE DO STARÉ VLASTI?

VÁŠ CESTOVNÍ AGENT VÁM USNADNÍ NÁVŠTĚVU VAŠÍ STARÉ VLASTI

Umožněte, abyste letos prožili znovu vzpomínky, kterých si vážíte jako pokladu . . . navštívte místa a lidi, které pro Vás tolik znamenají . . . přesvědčte se sami, kolik Evropy žije stále ve Vašem srdci. Krácejte zpět časovým prostorem k Vašemu místu narození . . . na náves obec, ke staré škole a ke všem památným místům Vaší minulosti. Navštívte opět staré přátele. Proč nejít zpět a nenavštívit Vaši starou vlast?

Váš cestovní agent Vám to všechno usnadní tím, že zařídí všechny nutné podrobnosti dlouho před tím, než se vydáte na cestu. Zná Evropu, zná Vaši domovinu a nabízí Vám nejlepší cestovní rady. Může Vám zajistit místo na letounu společnosti Air Canada kdekoliv v Kanadě a stanoví Vám odlet do Evropy kdykoliv se Vám to hodí. A letíte-li Air Canada, letíte Vaší vlastní kanadskou společností - cestou javorového listu!

Letíte jetem dokterekoliv z devíti evropských vstupních středisek Air Canada: Frankfurt, Kodan, Moskva, Londýn, Paříž, Glasgow, Shannon, Vídeň nebo Curych.

Podle přání můžete letět na místo určení letadlem společnosti, která na Vás let pohodlně navazuje.

Navštívte svého cestovního agenta brzy . . . navštívte starou vlast ještě letos.

AIR CANADA

léta z největšího počtu míst v Kanadě na největší počet míst v Evropě než každá jiná společnost.

1 BOAC 2 Aeroflot 3 Irskou Mezin. let. spol. — Aer Lingus.

OBNOVENÍ JUNÁKA

V posledním roce se objevovaly stále častěji články ve výchovných časopisech i v novinách a přednášky, projevy a rozhovory v rozhlasu které vesměs kritisovaly pionýrské hnutí.

Stížnosti poukazovaly na nedostatek nadšení, obětavosti vedoucích a jejich špatný, nebo žádný výevik. Stále se více ozývaly hlasy, že se pionýrství má přispůsobovat programu skautskému a krok odtud bylo k návrhu, že se má obnovit skautská organizace v nějaké nové formě. Ústředí strany se ovšem bálo takového kroku a spokojilo se loni prohlášením, že metody skautské výchovy se mají přejímat, ale organizace se měnit nebude. Neúspěch letních táborů a rapidní úbytek členstva v pionýrských skupinách potvrdil nutnost reorganizace.

Od ledna však dostal vývoj událostí docela nový směr. Bývalí skauti a vedoucí Junáka se zúčastnili rozhovoru v rozhlasu a zcela otevřeně prohlašovali, že jediné řešení je obnovit Junáka. Komunističtí mládežníci, sami bývalí skauti jako Dr. Solár z Brna, mnoholetý instruktor a pracovník Lesnických škol pro výchovu vůdců před válkou a po válce, otevřeně prohlašuje že se Junák rozpouští neměl v r. 1948. Komunističtí pracovníci začínají zdůrazňovat, že se tak stalo na základě usnesení z Budapešti v létě 1948 a že Junáka pohřbila "ultralevicová skupina" ve Svazu Mládeže, hlavně Jiří Haškovec a Alois Poledňák, který si za to vysloužil posice v

ČSM. V rozhlasu z 22. března odsuzuje jiný starý skaut a komunista Ing. Štefan z Brna i hanlivou brožuru Aloise Poledňáka: Skauting ve službách podněcovatelů války, která vyšla v r. 1950.

První manifestace starých skautů se objevila na pohřbu Dra. Bohuslava Řeháka dne 4. ledna. Řehák byl poslední náčelník Junáka před válkou, mnoholetý skaut od počátku a strávil šest let v Buchenwaldu za svou skautskou činnost. Na pohřbu se sešli všichni jeho starí přátelé a skauti, na rakvi byla vyložena skautská vyznamenání a náčelník Junáka Dr. Rudolf Plajner měl proslov v němž prohlásil, že na půl miliónů bývalých skautů se hrdě hlásí ke skautské myšlence.

Po celém území republiky se počaly scházet skupinky starých skautů a organizovat svoje oddíly. Zdůrazňuje se nepolitičnost Junáka před válkou a jeho morální báze. Mládež v rozhovorech v rádiu opět volá po volnosti a dobrovolnosti.

Dne 22. března se ustavil konečně Výbor pro Obnovu Junáka za předsednictví Dra. Rudolfa Plajnera a konal svoji schůzi za velké účasti starých členů i nových nadšenců. Byla zřízena Ústřední Junácká Informační Služba v Budově MV ČSM, Praha I, Senovážná ulice 2, třetí patro dveře 69, telefon 239741-43. Informace se podávají každé pondělí, čtvrtek a pátek od 14 do 17 hod. Podle rozhlasového rozhovoru starých skautů a komunistů Ing. Štefana, F. Stopky, Ing. E. Škardy dra. F. Soláře dne 21. března se skauting obnovit má. Stopka připra-

NOVÉ ČS. PENÍZE

Všecko se mění - i peníze. Ruší se bankovky v hodnotě 3, 5 a 25 Kčs. Vydávají novou 20 Kčs. bankovku s husitským námětem. Stahují se 1 haléřové, 3 haléřové a 25 haléřové mince. Nové mince i bankovky mají mít uměleckou hodnotu a zvýší se i vzájemná rozpoznatelnost.

SLOVA PRO "D"

v únoru 1968.
Dup si Dubček na Duba doufajícího v Budapešti
Tři mušketýři - Novotný, Hendrych, Fierlinger
v únoru 1948.
"Ted" rozhodnou masy!
Tři mušketýři (po dvaceti letech)
Novotný, Hendrych, Fierlinger

Víte jak se podepisuje Zdeněk Fierlinger - Moulinger zkratkou? Fling!

Nové pohádky pro děti vydané sekretariátem KSČ.

Jak se Tonda učil stalinský.
Už jde Tonda na vandr.
Barák v troskách.
Prokletá šátková Boženka.
Slánský nad zlato.
Zapomenuté Kol'átko.
Hloupy, široký a krátkozraký.
Neposedná Čepička.
Spurný medvídek Gríša.
Největší státník všech dob - NAKYDA SARDINKOVIC - CHLAŠČEV!
Šíp

EVROPSKÁ LÉKARNA
posílá

LÉKY DO ČSSR
HILARY'S DRUG STORE

344 BATHURST ST.

TORONTO

Tel: EMpire 8-1059

Rychlé a přesné dodání

L LUNSKÝ OPTIK

Prohlídky očí
Zhotovení brýlí
Prvotřídní kvalita
Hovoříme česky
470 COLLEGE ST. TORONTO
WA. 1-3924

Pracovní skupina Čs. společnosti pro vědy a umění v Torontě a Zemský výbor Čs. Obce legionářské uspořádají v neděli dne 28. dubna t. r. ve 4 hod. odp. v klubovně Masarykova domu, 212 Cowan Ave., přednášku kol. Jaroslava Reichla na téma: "O tom, co tiskli naši ruští legionáři na Sibiři".

vuje knihu, aby obhájil proč došlo k rozpouštění Junáka a zřejmě, aby dokázal, že starí skauti a starí komunisti - on sám je pokvětnový - ropuštění Junáka nechťeli a neza-
vinili.
Dr. V. Fanderlík